

**KNJIŽNICA
RADLJE OB DRAVI**
Koroška cesta 61a
2360 RADLJE OB DRAVI
Tel.: 02 888 04 04
E-pošta: sikrdl@r-dr.sik.si

LETNO POROČILO

2014

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2014

KAZALO

POSLOVNO POROČILO	3
SPLOŠNI DEL	3
1 Predstavitev javnega zavoda	3
1.1 Ime, sedež in pravni status zavoda	3
1.2 Ustanovitelj zavoda	3
1.3 Zakonske podlage	3
1.4 Organizacija Knjižnice Radlje ob Dravi	4
1.5 Predstavitev odgovornih oseb	5
2 Cilji in sporočila	6
POSEBNI DEL	7
3 Podatki o izvajanju knjižnične dejavnosti v letu 2014	7
4 Letni prirast knjižničnega gradiva in knjižnična zbirka	7
4.1 Letni prirast gradiva	7
4.2 Knjižnična zbirka	10
5 Obisk, izposoja, obratovalni čas in članstvo	11
5.1 Obisk knjižnice v letu 2014	11
5.2 Izposoja gradiva v letu 2014	12
5.3 Obratovalni čas knjižnice	14
5.4 Članstvo	15
6 Kulturne in druge dejavnosti	18
6.1 Podatki o številu dejavnosti, obisku in primerjava s preteklima dvema letoma	18
6.2 Dejavnosti za spodbujanja branja pri otrocih in mladini	19
6.3 Dejavnosti za spodbujanja branja pri odraslih	20
6.4 Druge dejavnosti in prireditve	22
6.5 Sredstva in kadri za izvedbo dejavnosti in prireditev	24
7 Zaposleni v knjižnici	25
8 Strokovno delo	25
9 Prostor knjižnice in oprema	26
9.1 Prostor knjižnice	26
9.2 Oprema	27
10 Povezovanje knjižnice z okoljem	28
RAČUNOVODSKO POROČILO JAVNEGA ZAVODA	29
1 Bilanca stanja za leto 2014 in pojasnila	30
1.1 Bilanca stanja za leto 2014	30
1.2 Dolgoročna sredstva in sredstva v upravljanju	31
1.3 Kratkoročna sredstva	31
1.4 Kratkoročne obveznosti	32
1.5 Obveznosti do virov sredstev	32
1.6 Sredstva v upravljanju	32
1.7 Investicijski odhodki	32
2 PRIHODKI IN ODHODKI 2014	34
2.1 Izkaz prihodkov in odhodkov za leto 2014	34
2.2 Prihodki po virih financiranja	35
2.3 Izkaz prihodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti	36
2.4 Ostali računovodski izkazi	36
2.5 Pregled odhodkov za leto 2014	37
2.6 Primerjava prihodkov in odhodkov za leto 2014 z veljavnim proračunom za leto 2014	38
2.7 Primerjava odhodkov za izvajanje knjižnične dejavnosti v letih 2009 in 2014	39
POVZETEK s poudarkom na doseženih ciljih in rezultatih	40

POSLOVNO POROČILO JAVNEGA ZAVODA

SPLOŠNI DEL

1 Predstavitev javnega zavoda

1.1 Ime, sedež in pravni status zavoda

Zavod posluje pod imenom Knjižnica Radlje ob Dravi
Sedež zavoda: Koroška cesta 61a, 2360 Radlje ob Dravi
Davčna številka: 81782268, zavod ni davčni zavezanec
Matična številka: 5814197
TRR: 01301-6030373775, odprt pri UJP Slovenska Bistrica
Telefon: 02 88 80 404, fax: 02 88 80 403
E-naslov: sikrdl@r-dr.sik.si

1.2 Ustanovitelji zavoda

Ustanovitelji zavoda so občine: Radlje ob Dravi, Muta, Vuzenica, Podvelka in Ribnica na Pohorju. Naštete občine so knjižnico ustanovile z aktom: **Odlok o ustanovitvi Knjižnice Radlje ob Dravi**, MUV 21/03.

1.3 Zakonske podlage za delovanje Knjižnice Radlje ob Dravi – državni in lokalni zakoni, predpisi, akti:

- Zakon o knjižničarstvu. UL RS 87/2001, 96/2002
- Zakon o uresničevanju javnega interesa na področju kulture. UL RS 96/2002 in spremembe
- Zakon o zavodih. UL RS 12/91, 17/91, 55/92, 13/93, 66/93, 45/94 – odločba US, 8/96, 36/00
- Pravilnik o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe. UL RS 73/03
- Pravilnik o osrednjih območnih knjižnicah. UL RS 88/03
- Pravilnik o razvidu knjižnic. UL RS 105/03
- Pravilnik o izvajanju knjižničnega nadomestila. UL RS 42/2004
- Pravilnik o izločanju in odpisu knjižničnega gradiva. NUK/13.6.2003
- Pravilnik o načinu določanja skupnih stroškov osrednjih knjižnic, ki zagotavljajo knjižnično dejavnost v več občinah, in stroškov krajevnih knjižnic. UL 19/2003
- Uredba o osnovnih storitvah knjižnic. UL RS 29/2003
- Zakon o delovnih razmerjih, UL RS 21/2013 in spremembe
- Zakon o varnosti in zdravju pri delu. UL RS 43/2011
- Zakon o avtorski in sorodnih pravicah. UL RS 16/2007
- Zakon o javnih uslužbencih. UL RS 63/2007-UPB in spremembe
- Zakon o sistemu plač v javnem sektorju. UL RS 108/2009-UPB in spremembe
- Kolektivna pogodba za javni sektor. UL RS 57/2008
- Pravilnik o napredovanju javnih uslužbencev v plačne razrede, UL RS 88/2008
- Pravilnik o merilih za ugotavljanje redne delovne uspešnosti direktorjev pravnih oseb javnega prava s področja kulture UL RS 7/2009
- Pravilnik o imenovanju v strokovne nazive v knjižnični dejavnosti, UL RS 96/02
- Standardi za splošne knjižnice. Ministrstvo za kulturo 2005
- Etični kodeks slovenskih knjižničarjev. 1995
- Uredba o dodatni delovni uspešnosti v javnem sektorju. UL RS 23/04, 71/04
- Uredba o plačah direktorjev v javnem sektorju. UL RS št. 73/05 in spremembe
- Odlok o ustanovitvi Knjižnice Radlje ob Dravi (MUV 21/2003)
- ostali zakonski predpisi, ki jih moramo spoštovati na področju svojega delovanja.

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2014

1.4 Organizacija Knjižnice Radlje ob Dravi

Knjižnica Radlje ob Dravi ima **organizirano knjižnično mrežo**, s katero skrbi za uresničevanje knjižnične dejavnosti na območju občin **Radlje ob Dravi, Muta, Vuzenica, Podvelka in Ribnica na Pohorju, to je za skupno 16.033 prebivalcev (stanje po 1.7.2014).**

Osrednja knjižnica je **Knjižnica v Radljah ob Dravi**, kjer poteka glavna strokovnega in upravno-administrativnega dela – tu je tudi sedež knjižnice. Krajevne knjižnice so na Muti, v Vuzenici, Podvelki in Ribnici na Pohorju ter izposojevališče na Kapli.

Osrednja knjižnica v Radljah: časopisna čitalnica in otroški oddelek

krajevna knjižnica na Muti

krajevna knjižnica v Vuzenici

krajevna knjižnica v Podvelki

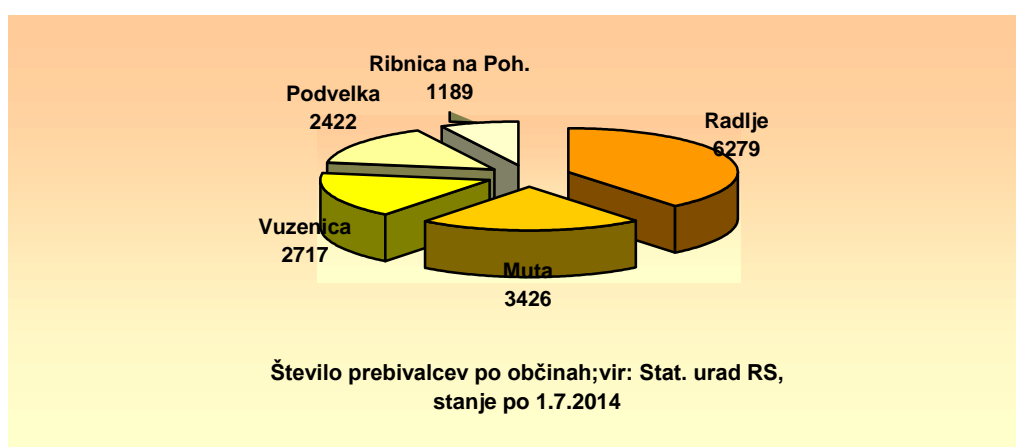
izposojevališče na Kapli – v šoli

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2014

krajevna knjižnica v Ribnici na Pohorju

Prebivalci po občinah na območju, za katero izvaja Knjižnica Radlje ob Dravi knjižničarsko dejavnost:

1.5 Predstavitev odgovornih oseb

- Direktorica Slavica Potnik;
- Svet zavoda (trije predstavniki ustanovitelja, trije predstavniki uporabnikov in trije predstavniki zavoda).

a. Direktor / direktorica zastopa, predstavlja in vodi poslovanje zavoda ter odgovarja za zakonitost in strokovnost dela zavoda. Direktor mora pri vodenju poslov ravnati z javnimi sredstvi s skrbnostjo vestnega gospodarja. Naloge direktorja so: organizira delo javnega zavoda, sprejema strateški načrt, program dela, akt o organizaciji dela po predhodnem mnenju reprezentativnih sindikatov v javnem zavodu, akt o sistemizaciji delovnih mest po predhodnem mnenju reprezentativnih sindikatov v javnem zavodu, sprejema kadrovske načrte, sprejema načrt nabav osnovnih sredstev in investicijskega vzdrževanja, sprejema druge akte, ki urejajo pomembna vprašanja v zvezi z delovanjem javnega zavoda, poroča ustanovitelju in svetu o zadevah, ki lahko pomembno vplivajo na delovanje javnega zavoda, pripravi letno poročilo, sklepa zavodsko kolektivno pogodbo, če jo zavod ima in druge naloge, določene s področnimi predpisi. Direktor zastopa zavod neomejeno, razen glede nakupa ter odtujitve nepremičnin, za kar je potrebno soglasje ustanovitelja.

b. Svet zavoda opravlja naslednje naloge: nadzira zakonitost dela in poslovanja javnega zavoda, spremlja, analizira in ocenjuje delovanje javnega zavoda, predlaga ustanovitelju revizijo poslovanja, ki jo lahko opravi tudi notranji revizor ustanovitelja, ocenjuje delo direktorja, daje soglasje k strateškemu načrtu, programu dela, finančnemu načrtu, sistemizaciji delovnih mest, organizaciji dela, kadrovskega načrtu, načrtu nabav in k zavodski kolektivni pogodbi, ter nadzira njihovo izvajanje, daje soglasje k cenam, daje predhodno mnenje k imenovanju direktorja, imenuje in razrešuje direktorja, sklepa

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2014

pogodbo o zaposlitvi z direktorjem, opravlja druge naloge v skladu s predpisi s področja delovanja javnega zavoda.

Svet zavoda se je v letu 2014 na novo konstituiral na 1. seji, 28.2.2014. Takrat je tudi svet zavoda v prejšnji sestavi obravnaval in potrdil letno poročilo Knjižnice Radlje ob Dravi za leto 2013. Svet v novi sestavi se je v letu 2014 sestal še štirikrat: na drugi redni seji, 1.4.2014 je imenoval predsednika, podpredsednika in zapisnikarja ter podrobneje obravnaval program dela knjižnice za leto 2014; na tretji redni seji, 21.8.2014 se je seznanil s polletnim poročilom knjižnice ter sklepal o obliki in terminu razpisa za direktorja knjižnice za naslednje mandatno obdobje; na četrti redni seji, 11.9.2014 je obravnaval prispelle prijave za direktorja knjižnice in strateški načrt knjižnice za obdobje 2015-2019; na peti redni seji, 2.12.2014 pa je imenoval direktorja knjižnice, sprejel Strateški načrt Knjižnice Radlje ob Dravi 2015-2019, obravnaval ter sprejel program, finančni načrt, poslovnik in cenik knjižnice za leto 2015.

2 CILJI IN SPOROČILA

Knjižnica je zakladnica kulturnega bogastva, stičišče raznih človekovih interesov, usmerjevalka znanja za vse generacije in tudi spodbujevalka duševne aktivnosti za uporabnike s posebnimi potrebami.

Globalni cilj knjižnice je zadovoljstvo uporabnikov, zaposlenih in ustanoviteljev.

Za doseganje globalnega cilja moramo doseči posamezne cilje, ki si jih permanentno zastavljamo:

- vsem občanom zagotoviti dostop do kakovostnih knjižničnih storitev,
- spremljati novosti in posodabljati knjižnično dejavnost v skladu s potrebami sodobne družbe,
- uporabnikom omogočati dostop do knjižničnega gradiva in informacij iz lastne zbirke, zbirk drugih knjižnic in ostalih ponudnikov informacij,
- z ustrežno ponudbo prireditev in dejavnosti razvijati bralno kulturo, izboljšati kvaliteto življenja, kvalitetno preživljanje prostega časa in ne nazadnje prispevati k polnejšemu bivanju posameznikov,
- knjižnico oblikovati in vzdrževati kot prostor navdiha, učenja, srečevanja in druženja za vse prebivalce različne starosti, narodnosti, izobrazbe, veroizpovedi,
- skrbeti za motivirane zaposlene, ki jih odlikuje strokovnost, razvojna naravnost in prijaznost,
- sodelovati z organizacijami, ustanovami, društvi in zavodi na lokalnem, nacionalnem in mednarodnem nivoju.

Za doseg vseh ciljev moramo

- **razvijati mrežo** knjižnic in izposojevališč na svojem območju, da bodo imeli prebivalci območja, za katerega delujemo, dostop do knjižničnega gradiva,
- **pridobivati knjižnično gradivo** in oblikovati knjižnično zbirko, ki bo v vsaki knjižnici ustrezna tako po strukturi, kot po aktualnosti in obsegu,
- **obdelati in pripraviti podatke o gradivu** v knjižnični zbirki tako, da bodo v največji meri v pomoč uporabnikom in strokovnim delavcem pri iskanju gradiva in informacij o njem,
- **poslovati z uporabniki** v času, ki je zanje najbolj ugoden in primerno obsežen glede na obisk,
- **poskrbeti za prostorske pogoje**, da bodo dovolj veliki za postavitev knjižničnega gradiva in komunikacijsko opremo, ki je nujna za dostop do informacij,
- **nabaviti komunikacijsko, računalniško in programsko opremo**, potrebno za obiskovalce knjižnice in razviti kvalitetno informacijsko službo,
- **razvijati dodatne dejavnosti**, ki nam jih nalaga Zakon o knjižničarstvu, katerih cilj je vzpodbujanje bralne kulture in vključitev čim več prebivalcev v uporabo storitev, ki jih zavod ponuja.

Glede na omejitve pri sredstvih moramo natančno in skrbno izdelati načrt razvoja in porabe sredstev, ga vsako leto uskladiti z vsemi petimi občinami, saj je realizacija našega načrta v celoti odvisna od poslušanja posameznih lokalnih skupnosti. Žal v poročilih zadnjih nekaj let poročamo o nazadovanjih in stagnacijah na kar nekaj segmentih, zaradi česar zgoraj navedeni cilji niso uresničeni. Vzrok za to so zmanjšana sredstva na vseh področjih.

POSEBNI DEL**3 PODATKI O IZVAJANJU KNJIŽNIČNE DEJAVNOSTI V LETU 2014**

Knjižnica Radlje ob Dravi pri izvajanju knjižnične dejavnosti beleži, spremlja in analizira podatke ter na podlagi ugotovitev prilagaja, spreminja in posodablja posamezne aktivnosti. Hkrati so podatki v različnih primerjavah pomembni kazalci uspešnosti dela. Predvsem so podatki kvantitativni in brez podrobnejše predstavitve suhoparni ter enostranski. Vedno bolj se tako izvajalci kot uporabniki zavedamo potrebe po kvalitativnem vrednotenju učinka izvajanja knjižnične dejavnosti kot javne službe, kar pa je veliko težje merljivo, manj objektivno in metodološko še zelo nedorečeno.

V nadaljevanju poročila smo tako zajeli konkretno merljive rezultate našega dela v letu 2014: prirast in stanje knjižnične zbirke, obisk knjižnice in izposoja, obratovalni čas, članstvo, število, vrste in obisk kulturnih prireditev ter podatke o zastopanosti kadrov, razpoložljivosti prostorov in opreme.

4 LETNI PRIRAST KNJIŽNIČNEGA GRADIVA in KNJIŽNIČNA ZBIRKA**4.1 LETNI PRIRAST GRADIVA**

V letu 2014 smo kupili skupno 2386 enot knjižničnega gradiva in v dar prejeli 244 enot. V letu 2013 smo kupili 2812 enot knjižničnega gradiva, v dar (vključno z zameno) pa smo prejeli 348 enot.

Nakup knjižničnega gradiva se je v letu 2014 zmanjšal za 14,9 % v primerjavi z nakupom v prejšnjem letu, namenskih sredstev za nakup gradiva je bilo 13,5 % manj kot leto prej. Sredstva Ministrstva za kulturo so se znižala za kar 30 % v primerjavi z letom 2013. Občine so za nakup gradiva prispevale sredstva v enaki višini, kot v letu 2013, v letu 2013 pa za 9 % manj kot v letu 2012. Knjižnica je iz lastnih sredstev lahko namenila za nakup gradiva zgolj 174 €, večina sredstva se je namreč porabila za delovanje knjižnice. V letu 2014 je bila povprečna cena gradiva za dober procent (1,02 %) višja kot leto prej; znašala je 19,82 €, v letu 2013 pa 19,44 €.

Prirast gradiva v letu 2014 po oddelkih knjižnice:

		Nakup	Zamena	Dar	Stari fond	Skupaj
RADLJE	naslovi	965	0	110	0	1070
	izvodi	1000	0	118	0	1118
MUTA	naslovi	442	0	44	0	486
	izvodi	447	0	45	0	492
VUZENICA	naslovi	365	0	14	0	379
	izvodi	373	0	14	0	387
PODVELKA	naslovi	335	0	39	0	374
	izvodi	338	0	39	0	377
RIBNICA	naslovi	226	0	28	0	254
	izvodi	228	0	28	0	256
SKUPAJ	naslovi	1602	0	184	0	1772
	izvodi	2386	0	244	0	2630

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2014

Prirast gradiva v letu 2014 - po vsebini

	Strokovno gradivo (naslovi)	% od vseh naslovov	Leposlovje (naslovi)	% od vseh naslovov	Za otroke in mladino (naslovi)	% od vseh naslovov	Vsi naslovi
Radlje	547	57	418	43	241	25	965
Muta	208	47	234	53	164	37	442
Vuzenica	137	38	228	62	144	39	365
Podvelka	123	37	212	63	121	36	335
Ribnica	85	38	141	62	92	41	226
Skupaj	958	60	644	40	636	40	1.602

Nakup 2014	izvodi	naslovi	% strokovne literature	% leposlovja	% mladin. literature	% literature za odrasle
Knjižnica Radlje ob Dravi	2.386	1.602	60	40	40	60

Prirast 2014	Izvodi	Naslovi	% strokovne literature	% leposlovja	% mladin. literature	% literature za odrasle
Knjižnica Radlje ob Dravi	2.630	1.772	59	41	37	63

Kljub nižjim sredstvom in manjšemu nakupu gradiva tako nakup kot celoten prirast knjižničnega gradiva po strukturi (vsebini) ne odstopa bistveno od priporočenih meril. 12. člen Pravilnika o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe namreč predvideva, da letni prirast knjižničnega gradiva sestavlja: 60% naslovov strokovnega in 40 % naslovov leposlovnega gradiva, ob čemer se upošteva, da je otrokom in mladini namenjeno 30% naslovov gradiva v okviru letnega prirasta. Pravilnik dopušča do 2 % odstopanja. V knjižnici kot celoti torej nakup gradiva za mlade od priporočil odstopa za 10 %, prirast pa za še dopuščena 7 %, medtem ko je struktura strokovnih in leposlovnih naslovov gradiva povsem v mejah priporočil. Doseganje priporočenih razmerij na nivoju celotne knjižnične zbirke je tudi cilj nabavne politike, ki pa od priporočil odstopa pri oblikovanju in dopolnjevanju knjižničnih zbirk po posameznih oddelkih knjižnice.

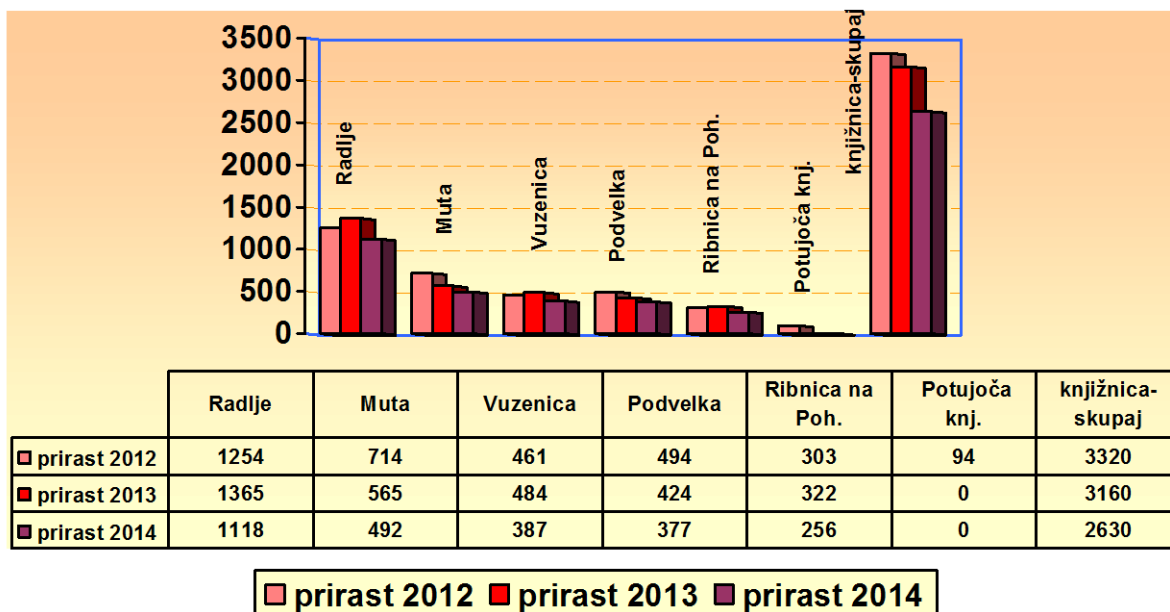
Razlogi za večja odstopanja v krajevnih knjižnicah, s katerimi je seznanjeno tako Ministrstvo za kulturo kot strokovna služba Center za razvoj knjižnic preko letnih poročil, izhajajo predvsem iz prepoznanih potreb v okolju, kjer knjižnica deluje in čim bolj racionalne in smotrne uporabe namenskih sredstev za nakup gradiva. S spremljanjem potreb v okolju in zagotavljanjem ustrezne knjižnične zbirke glede na ugotovitve, ne glede na določena priporočila, ustrezno izpolnimo našo osnovno nalogo po Zakonu o knjižničarstvu in Odloku o ustanovitvi. V krajevnih knjižnicah Knjižnice Radlje ob Dravi je zato manj nakupa strokovne literature in več nakupa leposlovja, več nakupa gradiva za otroke in mlade ter manj nakupa neknjižnega gradiva ter periodike – revij in časopisov, saj niso povsod izpolnjeni pogoji niti za hranjenje tovrstnega gradiva, niti za uporabo tega gradiva v knjižnici. Gradivo za otroke ter mladino in leposlovje pa sta v povprečju cenejši od strokovnega gradiva za odrasle.

Nakup gradiva je torej v letu 2014 za 14,4 % nižji, kot v letu prej: v letu 2014 smo kupili 149 enot gradiva na 1000 preb., v letu 2013 pa 175 enot na 1000 preb., celoten prirast gradiva pa za 16,3 %

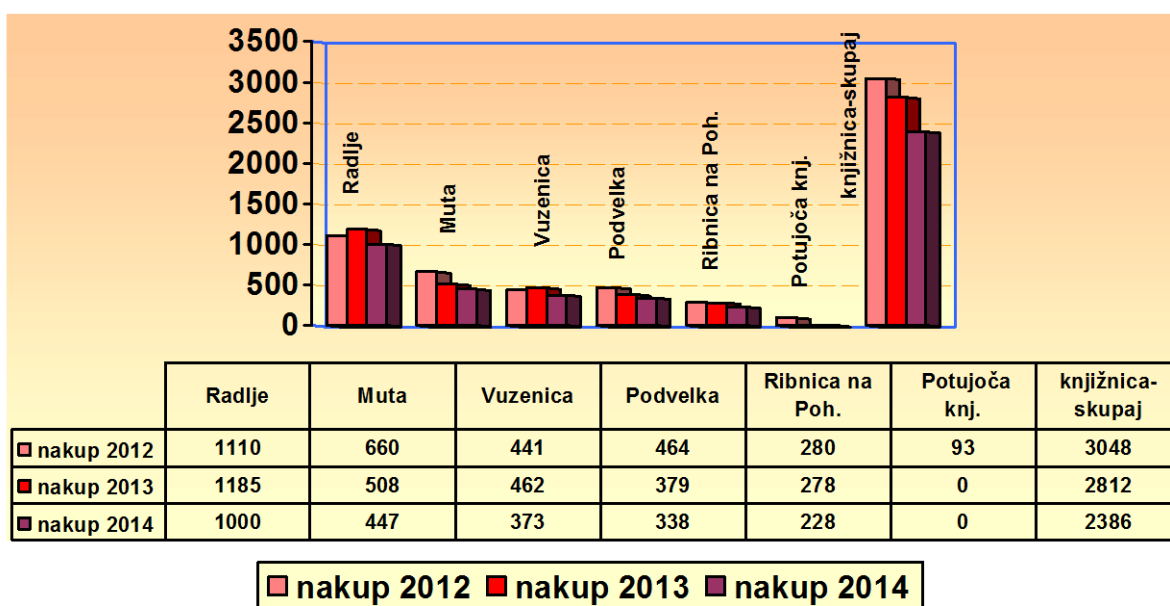
Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2014

nižji: v letu 2014 164 enot gradiva na 1000 preb., v letu 2013 pa 196 enot na 1000 preb. **V letu 2014 (kot tudi v letih 2013 in 2012) nismo dosegli predpisanega minimalnega prirasta gradiva, kot ga predvideva Pravilnik o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe** (222 enot gradiva na 1000 prebivalcev + periodika). Po priporočilih standardov za splošne knjižnice, ki veljajo v obdobju 2005 do 2015 pa bi v knjižnicah Muta, Podvelka in Ribnica na Pohorju morali letno povečati zbirko za vsaj 400 izvodov knjig na 1000 prebivalcev in najmanj 40 izvodov neknjižnega gradiva na 1000 preb., ker v teh krajevnih knjižnicah zbirke niso ustrezne po vsebinski sestavi, aktualnosti in obsegu.

Iz grafa je razviden celoten prirast gradiva (nakup in dar) po oddelkih knjižnice in sicer za pretekla tri leta: 2012, 2013 in 2014:

Iz spodnjega prikaza je razviden **nakup knjižničnega gradiva** v zadnjih treh letih.

Glede na finančno in siceršnjo situacijo razumemo nižanje sredstev za nakup gradiva. Kljub temu pa smo dolžni občine ustanoviteljice opozarjati, da je večanje sredstev za nakup gradiva nujno in še bolj potrebno v časih, ko uporabniki bolj kot kdaj prej potrebujejo brezplačne javne storitve, ki jim

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2014

zagotavljajo pomoč pri šolanju, iskanju zaposlitve, dostop do informacij in nasploh izboljšanje kvalitete življenja. Le aktualna in zadostna ponudba gradiva je pogoj za dobro izvajanje knjižnične javne službe.

Samo upamo lahko, da smo tako z namenskimi sredstvi za nakup gradiva, kot s številom novega gradiva, s katerim aktualiziramo knjižnično zbirko, dosegli najnižje vrednosti in da se te vrednosti ne bodo nižale v naslednjih letih, pač pa vsaj postopno dvigale. Vsekakor ostaja ponudba gradiva osrednja ponudba knjižnice, ki je tudi najpogostejši razlog za obisk in včlanitev.

4.2 KNJIŽNIČNA ZBIRKA

Knjižnična zbirka se oblikuje po strokovnih smernicah. Ustrezati bi morala tako po obsegu (3,7 enote gradiva na prebivalca), po strukturi, oziroma vsebini kot tudi po aktualnosti. Prirast gradiva je najpomembnejši dejavnik za učinkovito aktualizacijo zbirke ter oblikovanje zbirke po strukturi. Prav tako pa ima pomembno vlogo pri oblikovanju zbirke odpis gradiva.

Knjižnične zbirke v posameznih krajevnih knjižnicah, stanje 31.12.2014:

	število enot v zbirki	število enot na prebivalca
Knjižnica Radlje ob Dravi	36.474	5,81
Knjižnica Muta	13.693	4,00
Knjižnica Vuzenica	11.599	4,27
Knjižnica Podvelka	8.799	3,63
Knjižnica Ribnica na Pohorju	3.904	3,28
Potujoča knjižnica	4.728	
Zbirka skupaj	79.197	4,78

Kot je razvidno iz tabele ima Knjižnica Radlje ob Dravi kot celota po obsegu povsem ustrezno zbirko, saj Pravilnik o pogojih za delovanje knjižnice kot javne službe določa, da: »Splošna knjižnica ima ustrezen obseg gradiva, če ima v osrednji, krajevnih in potujočih knjižnicah skupaj najmanj 3,7 enote gradiva na prebivalca svojega območja ...«, vendar na našem območju kljub učinkoviti medoddelčni izposoji, dobremu delovanju mreže in kroženju gradiva med knjižnicami, ne moremo dovolj učinkovito zadovoljiti potreb uporabnikov po aktualnem leposlovnem in strokovnem gradivu. Pravilnik je veljaven od leta 2003, komunikacijske poti pa so se v tem času tako skrajšale, da njegova določila ne zadoščajo več dejanskim potrebam in stanju na terenu. Zaradi tega zagovarjamo, da bi morala vsaka krajevna knjižnica v svoji zbirki imeti vsaj 4 kose gradiva na prebivalca in dodatno neknjižno zbirko ter zbirko revij in časopisov (kot to določajo Standardi za splošne knjižnice 2005-2015), da bi bila v svojem okolju aktualna in učinkovita. V oblikovanju posameznih zbirk tako sledimo svojim prepričanjem, ki izhajajo iz poznavanja okolja in gradimo zbirke počasneje, kot bi si želeli mi in naši uporabniki. V skladu z našimi načrti tudi odpisujemo manj gradiva, sploh v knjižnicah, kjer je prirast gradiva manjši in tam, kjer imajo knjige še dovolj prostora na knjižnih policah. Zbirka je zaradi tega manj aktualna, je pa zato pestrejša in številčnejša. Nekatere knjižnice, kot na primer knjižnica v Vuzenici pa zaradi prostorske situacije zahtevajo reden in številnejši odpis gradiva.

Pri odpisu gradiva se ravnamo po strokovnih navodilih, ki jih je izdala strokovna služba NUK-a, po lastnih merilih in po statističnih podatkih o aktualnosti gradiva.

Vsakih pet let je v splošnih knjižnicah potrebno izvesti inventuro knjižničnega gradiva. Opravili smo jo v letu 2011 za celotno knjižnico. Inventurni primanjkljaj je bil 0,43 %, torej nižji od 1 %, zato smatramo, da je stanje na tem področju še dovolj dobro. Naslednjo inventuro celotne knjižnične zbirke načrtujemo v letu 2016.

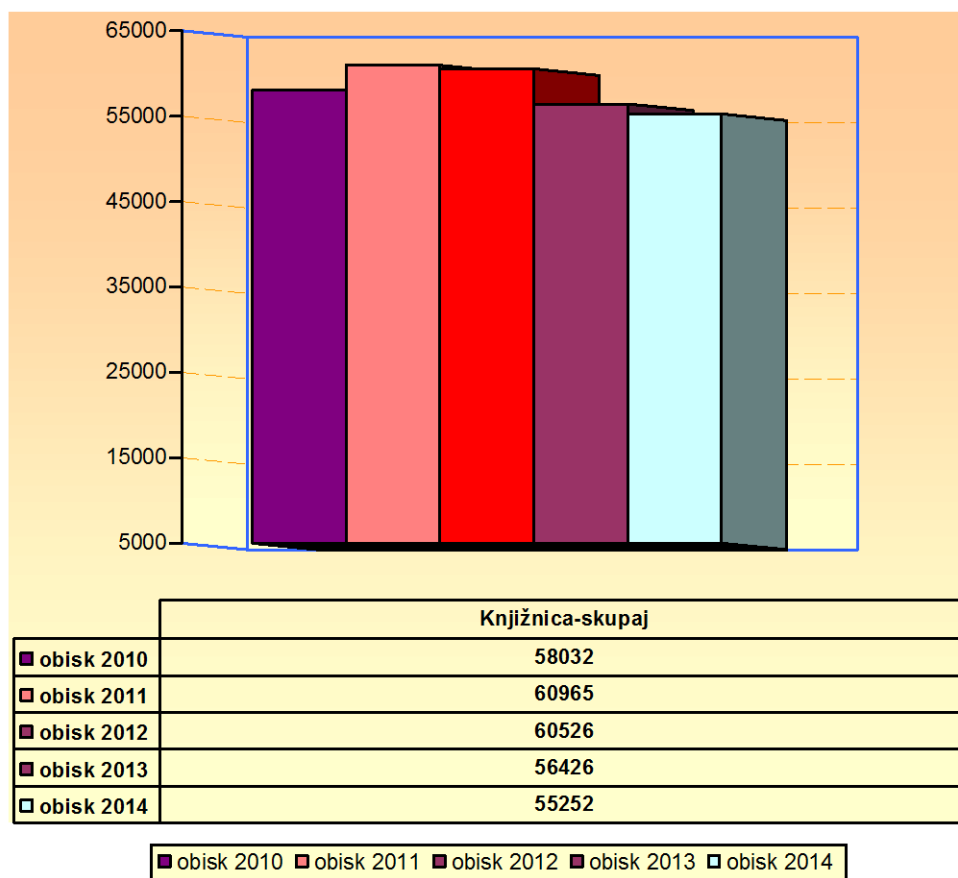
5 OBISK, IZPOSOJA, OBRATOVALNI ČAS in ČLANSTVO

5.1 Obisk knjižnice v letu 2014

Knjižnico Radlje in njene enote je v letu 2014 z namenom izposoje gradiva (tudi vračila gradiva, podaljšanja, uporabe gradiva v čitalnici) **obiskalo 55.252 uporabnikov**; kar je za 2 % manj kot v letu 2013, ko je bilo tovrstnega obiska **56.426**. Ko obisku z namenom izposoje gradiva prištejemo obiske z namenom udeležbe na dejavnostih in prireditvah, pa je knjižnico v letu 2014 skupno obiskalo **77.841** obiskovalcev in članov, v letu 2013 pa **78.167**. Obisk v celoti se je torej v letu 2014 v primerjavi s preteklim letom zmanjšal za 0,4 %. Podrobnejši podatki o obisku prireditev in dejavnosti so podani v nadaljevanju poročila pod točko 6.

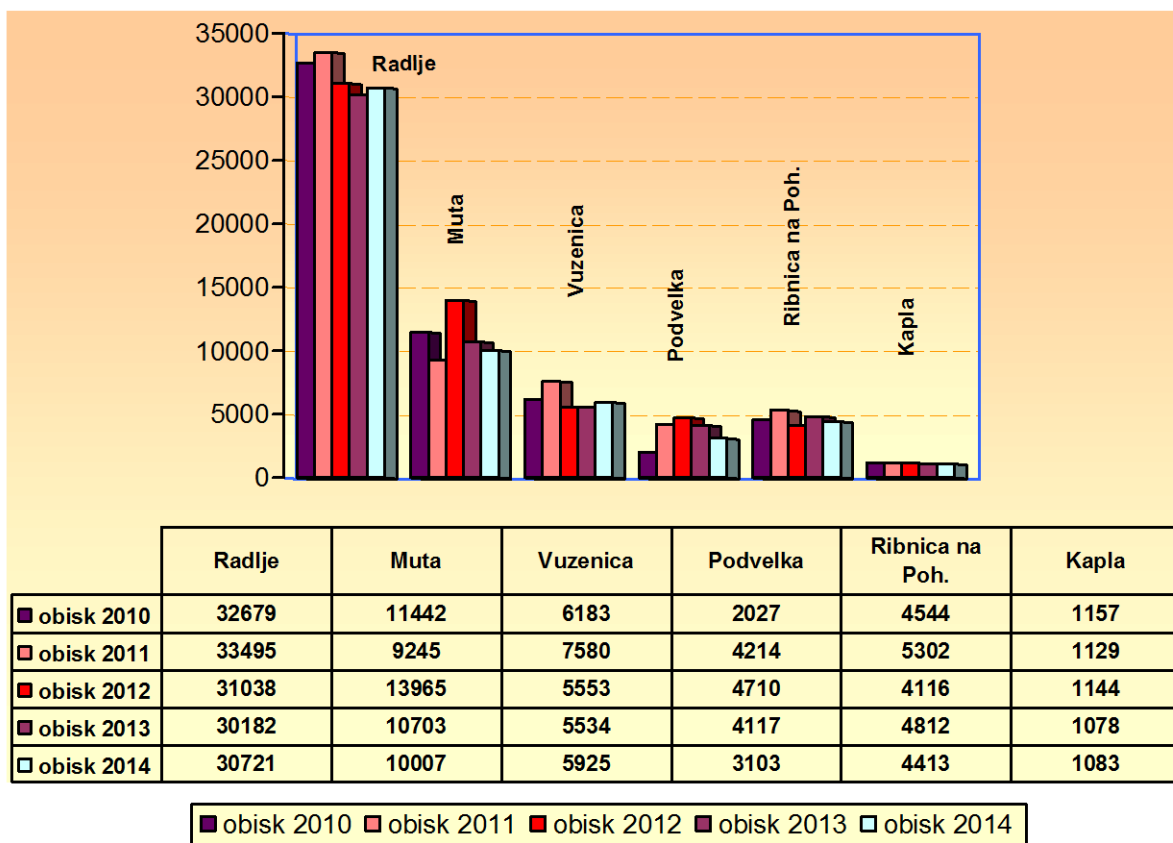
Obisk z namenom izposoje gradiva in uporabe knjižničnih storitev se je v primerjavi z letom 2013 povečal v krajevni knjižnici Vuzenica za 7 % in v osrednji knjižnici Radlje za 2 %. Na Kapli je ostal enak, zmanjšal pa se je na Muti za 7 %, v Ribnici na Pohorju za 8 % in občutno v Podvelki za 25 %. Nihanja tako pri ugotavljanju obiska kot tudi izposoje so že nekakšna stalnica. Povzročajo jih pogosto tudi lokalni dogodki, ki se v majhnih skupnostih, kjer knjižnica deluje tudi močnejše izražajo. Zaradi tega pripravljamo tudi v poročilu večleten pregled, ki podaja realnejšo sliko. V prihodnjih letih lahko ob nespremenjeni ponudbi in vedno manjšemu dotoku aktualnega gradiva pričakujemo nižji obisk po vseh enotah knjižnice. Takšen trend se pojavlja v primerljivih splošnih knjižnicah.

Obisk v Knjižnici Radlje ob Dravi nazorno prikazujeta spodnja grafa:

In obisk po posameznih oddelkih – krajevnih knjižnicah:

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2014

5.2 Izposoja gradiva v letu 2014

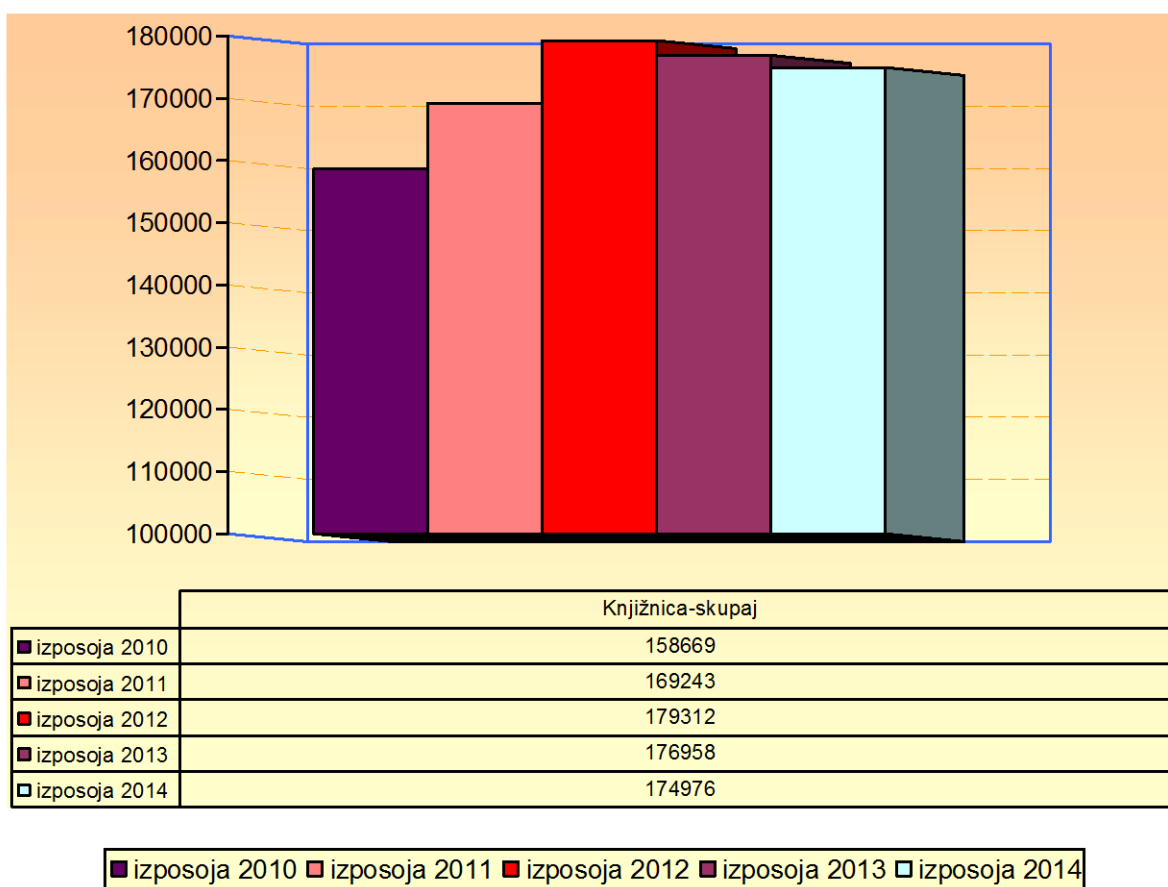
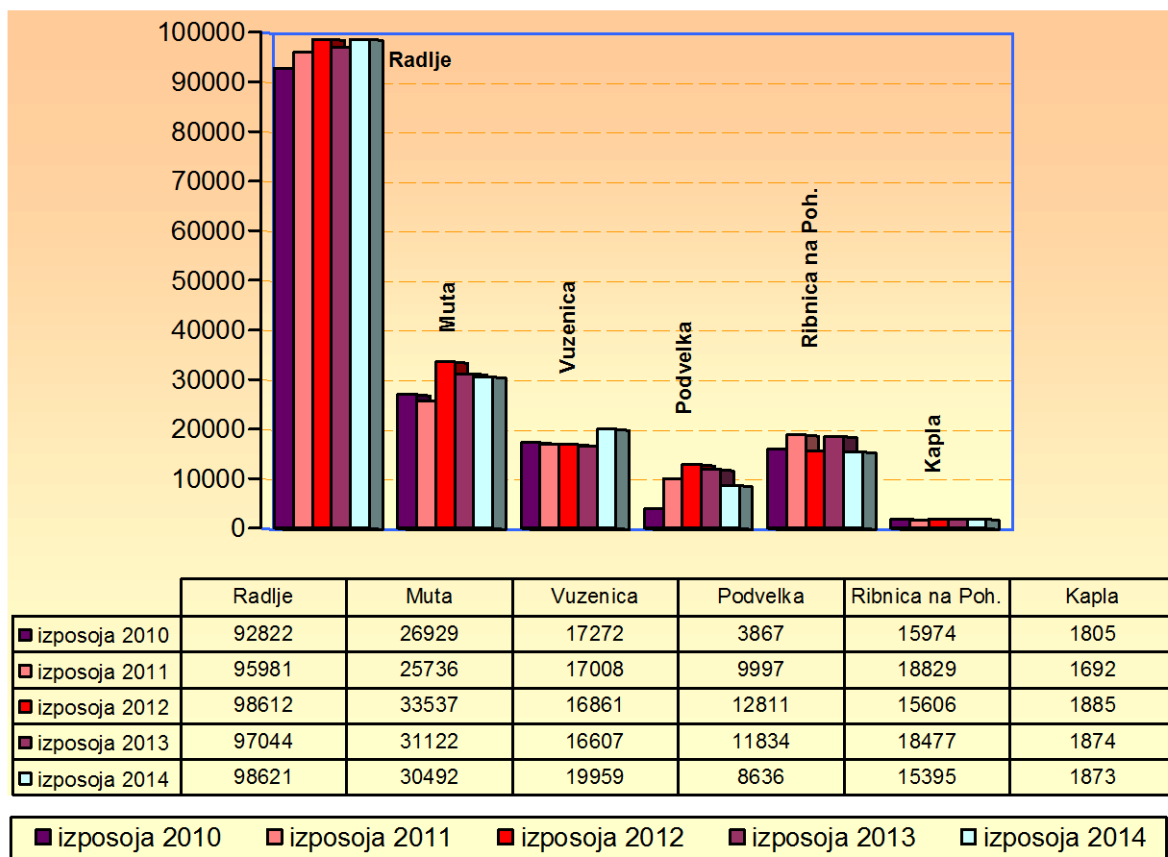
V letu 2014 smo izposodili 174.976 enot gradiva, v letu 2013 pa 176.958 enot, torej smo v letu 2014 izposodili za 1 % gradiva manj kot v preteklem letu. Izposoja zajema vso gradivo, ki smo ga izposodili v knjižnici in na dom in sicer gradivo v fizični obliki. V letu 2014 namreč članom nismo nudili izposoje elektronskih knjig na portalu Biblos. Možnost izposoje elektronskih knjig smo nudili v drugi polovici leta 2013; zaradi prevelikega stroška in premalo izkoristka baze, se za to možnost v letu 2014 nismo odločili.

Izposoja gradiva se je občutno, za kar 20 %, povišala v knjižnici Vuzenica in zmerno v osrednji knjižnici v Radljah za 2 %. V knjižnici Kapla je ostala domala enaka, se znižala za 2 % v knjižnici Muta in občutneje v knjižnici Ribnica na Pohorju za 17 % ter za 27 % v knjižnici Podvelka. Enako, kot smo ugotavljali pri obisku knjižnice, lahko ugotovimo tudi pri izposoji gradiva: večletni pregled poda realno sliko o ponekod večjih in drugod manjših nihanjih. Za določena povečanja ali zmanjšanja posameznih kategorij, ki jih merimo, lahko podamo enostavne razlage, za nekatera pa so vzroki kompleksnejši. Občutno zmanjšanje tako obiska kot izposoje v Podvelki zahtevata večjo angažiranost knjižnice, da seznanimo občane z možnostmi, ki jih knjižnica nudi in ponovni preudarek o možnostih za povečanje dostopnosti knjižnice, ki pa ne more biti povečanje odpiralnega časa, pač pa zgolj sprememba odpiralnega časa, ki bi bila za krajane ugodnejša.

Zaskrbljujoče je dejstvo, da so knjižnične zbirke v oddelkih Knjižnice Radlje ob Dravi vedno manj aktualne in vsebinsko manj ustrezne, saj večletni nezadostni nakupi aktualnega gradiva pustijo dolgoročne posledice, ki se odražajo še več let. Vsaj nekoliko in vsaj za člane, ki to možnost želijo izrabiti, pomanjkanje predvsem strokovnih gradiv omilimo z medknjižnično izposojjo, ki je sicer iz drugih splošnih knjižnic po Sloveniji plačljiva (10 € na enoto gradiva), iz koroških knjižnic (Dravograd, Ravne in Slovenj Gradec) pa brezplačna. V letu 2013 smo si iz drugih knjižnic za naše člane izposodili 51 enot gradiva, v letu 2014 pa 88 in 17 elektronskih dokumentov (člankov). Drugim knjižnicam smo iz svoje zbirke posodili v letu 2013 15 enot gradiva, v letu 2014 pa 13 enot gradiva.

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2014

Izposoja gradiva nazorno prikazujeta spodnja grafa:

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2014

Obisk in izposoja sta se torej zmanjšala v knjižnici kot celoti, po oddelkih pa različno. Predvidevamo, da so večja nihanja tudi odraz lokalnih dogajanj, ki se v manjših skupnostih močneje izražajo. **Opazamo, da se interes za obisk knjižnice in izposajo gradiva kljub neposodobljeni in deloma celo okrnjeni ponudbi knjižnice ter manjši nabavi aktualnega gradiva ohranja.** Trend zmanjševanja izposoje in obiska namreč ni tako močan kot je zmanjšana in okrnjena ponudba knjižnice (nakup aktualnega gradiva, kvaliteta ter kvantiteta dejavnosti in prireditev). Predvidevamo, da se je del potencialnih uporabnikov preusmeril v druga informacijska središča in v večje knjižnice, saj je najverjetneje potreba po uporabi v glavnem brezplačnih knjižničnih storitev pri naših občanih ostala vsaj na enaki ravni, če se ni zaradi socialnih in ekonomskih okoliščin povečala. Brez povečanja namenskih sredstev v knjižnično zbirko in brez zagotavljanja elektronskih gradiv, lahko tudi v prihodnjih letih pričakujemo nadaljnji upad tako obiska kot izposoje, torej splošno zmanjšanje interesa za obisk knjižnice.

5.3 OBRATOVALNI ČAS knjižnice v letu 2014

Knjižnica Radlje ob Dravi je bila za uporabnike **odprta skupno 3.940 ur**. Čas tedenske odprtosti se v letu 2014 ni spremenil po številu ur. Število ur tedenske odprtosti se je nazadnje spremenilo 1.5.2011, ko se je povečal odpiralni čas v knjižnici Podvelka z 2 na 6 ur, v knjižnici Vuzenica s 6 na 8 ur in v knjižnici Ribnica na Pohorju s 3,5 na 6 ur ter 1.1.2012, ko se je v osrednji knjižnici v Radljah odpiralni čas povečal tedensko za 4 ure. V letu 2014 se je odpiralni čas spremenil v knjižnici Vuzenica in sicer je bila knjižnica ob ponedeljkih odprta od 9. do 14. ure (prej od 12. do 17. ure), ker so uporabniki pogrešali odprtost knjižnice v dopoldanskem času.

V letu 2013 smo spremenili počitniški odpiralni čas, ki pa je v letu 2014 ostal enak, saj se je potrdila pravilnost odločitve, da so v juliju in avgustu posamezne krajevne knjižnice manj odprte, zato pa je osrednja knjižnica v Radljah odprta tedensko več ur.

Čas odprtosti posameznega oddelka knjižnice in število izposojenih enot ter število obiskovalcev v časovni enoti so pomembni kazalci obremenjenosti oddelkov. V knjižnici Vuzenica in Ribnica na Pohorju je bilo po podatkih iz preteklih let razvidno, da je povečanje odpiralnega časa nujno. Kljub temu, da se število redno zaposlenih ni povečalo, smo z notranjo reorganizacijo dela in s skrbnim načrtovanjem odprtosti uspeli povečati odpiralni čas. Odpiralni čas je poleg ostalih osnovnih pogojev kot sta lokacija in ustreznost prostora za knjižnično dejavnost, ključni pogoj za dostopnost do knjižničnih storitev. Zato bi bilo potrebno v prihodnosti stremeti po povečanju odpiralnih časov v vseh krajevnih knjižnicah, sploh tistih, ki že imajo ustrezne prostorske pogoje. Brez dodatnih kadrov pa je odpiralne čase skoraj nemogoče povečati, sploh na dodatne dneve, ker v vseh enotah knjižnice za izposajo skrbi 4,4625 zaposlenih strokovnih delavk (po deležih zaposlitve), oziroma 5 oseb, ki niso vse zaposlene za polni delovni čas.

Stanje odprtosti, izposoje in obiska v letu 2014 po oddelkih knjižnice je razvidno iz spodnje tabele:

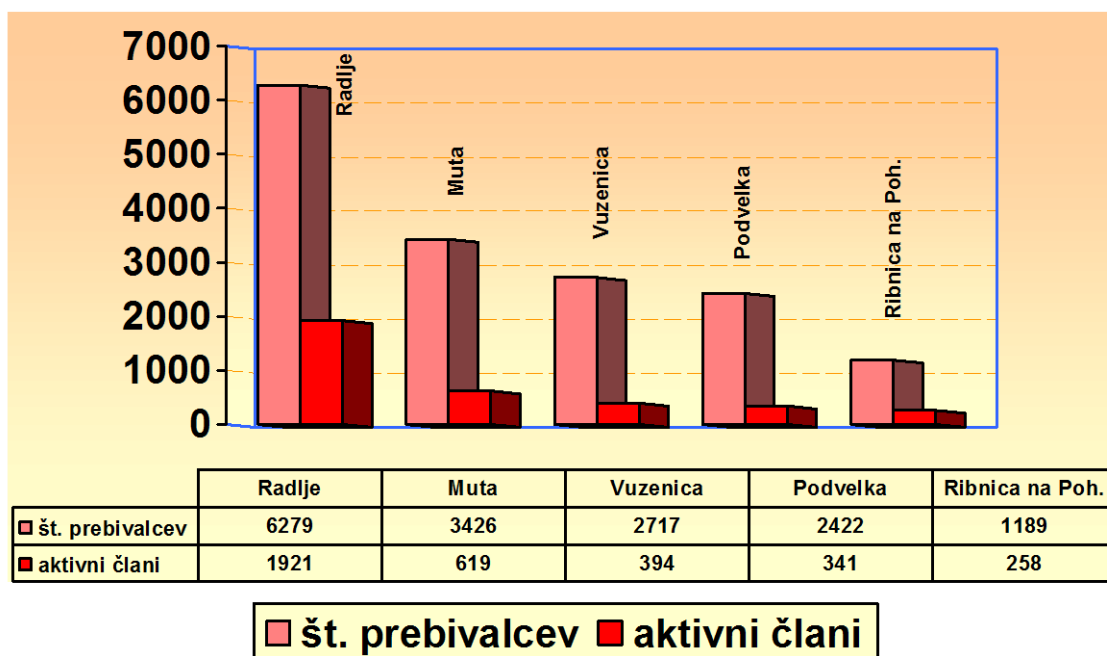
	Radlje	Muta	Vuzenica	Podvelka	Ribnica na Pohorju	Kapla	Knjižnica skupaj
Odprto letno v urah	2394	546	351	276	279	94	3.940
Izposoja na uro	41	56	57	31	55	20	45
Obiskovalcev na uro	13	18	17	11	16	12	14

5.4 ČLANSTVO

V letu 2014 smo pridobili 251 novih članov, aktivnih je bilo 2766 članov. Vpis novih članov se je v primerjavi z lanskim letom zvišal za 14 %, število aktivnih članov glede na leto 2013 pa se je znižalo za 3 %. Po oddelkih knjižnice je situacija različna. V vseh krajevnih knjižnicah je število aktivnih članov upadlo: v knjižnici Ribnica na Pohorju za 6 %, v Vuzenici za 8 %, na Muti za 12 % in v Podvelki za kar 30 %. Edino v osrednji knjižnici je število aktivnih članov ostalo domala enako, z rahlim povečanjem.

Vpis novih članov se je povečal v Radljah, na Muti, v Vuzenici in na Kapli, v Vuzenici je ostal enak, v Podvelki pa se je zmanjšal. Največjo in pogosto odločilno oviro pri vpisu predstavlja potencialnim članom nepreglednost nad izposojenim gradivom, če je v družini včlanjenih več članov ter posledično večja verjetnost, da prihaja do zamujanja pri vračilu gradiva in s tem povezanih stroškov. V knjižnici pa lahko le v primeru, da si vsak posamezni član izposoja s svojo izkaznico, beležimo realne podatke o članih in njihovi aktivnosti.

Stanje aktivnih članov po naših občinah v letu 2014:

Standardi za knjižnice predvidevajo, da naj bi imele knjižnice na svojih območjih včlanjenih in aktivnih vsaj 40% prebivalstva in vsaj 60% mladine do 15. leta.

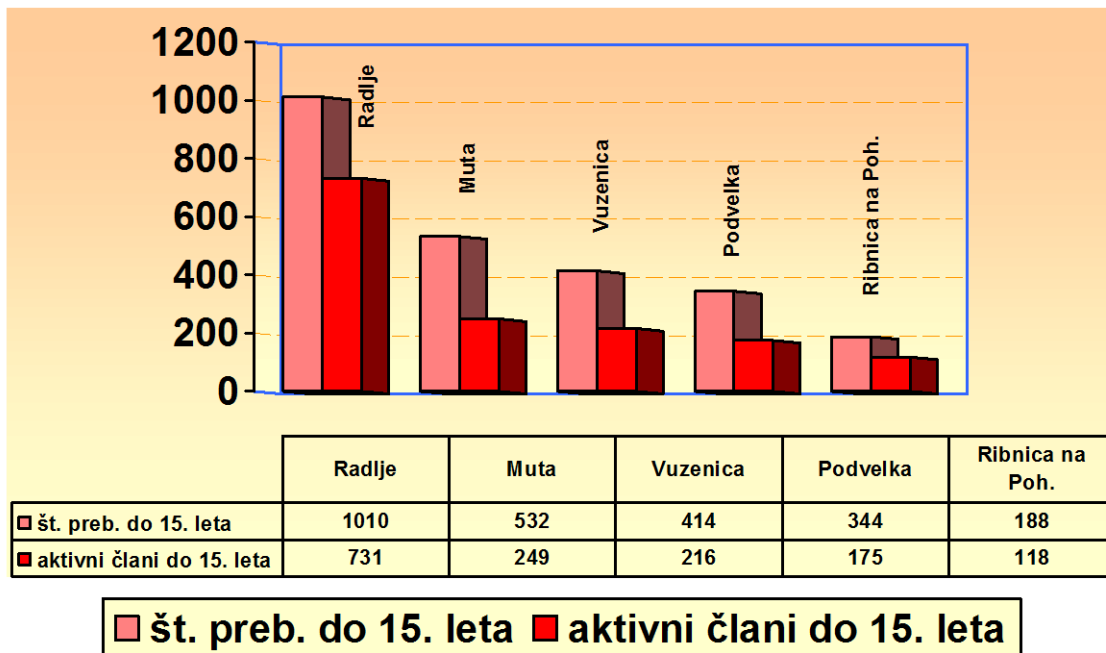
V Knjižnico Radlje ob Dravi je včlanjenih 17,25 % prebivalstva, po posameznih občinah / krajevnih knjižnicah pa različno: v občini Radlje je v knjižnico včlanjenih 31 % prebivalstva, v občini Ribnica na Pohorju 22 %, v občini Muta 18 %, v občini Vuzenica 15 % in v občini Podvelka 14 % prebivalcev. Kljub izkazanemu podatkom knjižnično ponudbo uporablja več prebivalcev, ki se iz že prej navedenih razlogov ne včlanijo v knjižnico. Aktivnost članov in nove vpise lahko povečamo z uvedbo prireditev in dejavnosti, ki privabijo v knjižnico populacije, ki sicer knjižnične ponudbe ne uporabljajo. Za razvijanje in izvajanje le teh pa nam primanjkuje tako kadra kot sredstev.

Pri otrocih in mladih do 15. leta starosti je slika drugačna. V knjižnico je včlanjenih 49 % populacije, po občinah pa: v občini Radlje 72 %, v občini Ribnica na Pohorju 63 %, v občini Vuzenica 52 %, v občini Podvelka 51 % in v občini Muta 47 %. Ker je to populacija, ki je po zakonskih določbah oproščena članarine, je večja aktivnost te populacije najverjetneje povezana z manjšo aktivnostjo drugih članov. Pri merilih o aktivnem članstvu in odstotku včlanjenega prebivalstva med člane knjižnice je zanemarjeno pomembno dejstvo, ki ga standardi in predpisi ne upoštevajo, to je specifična okolja. V

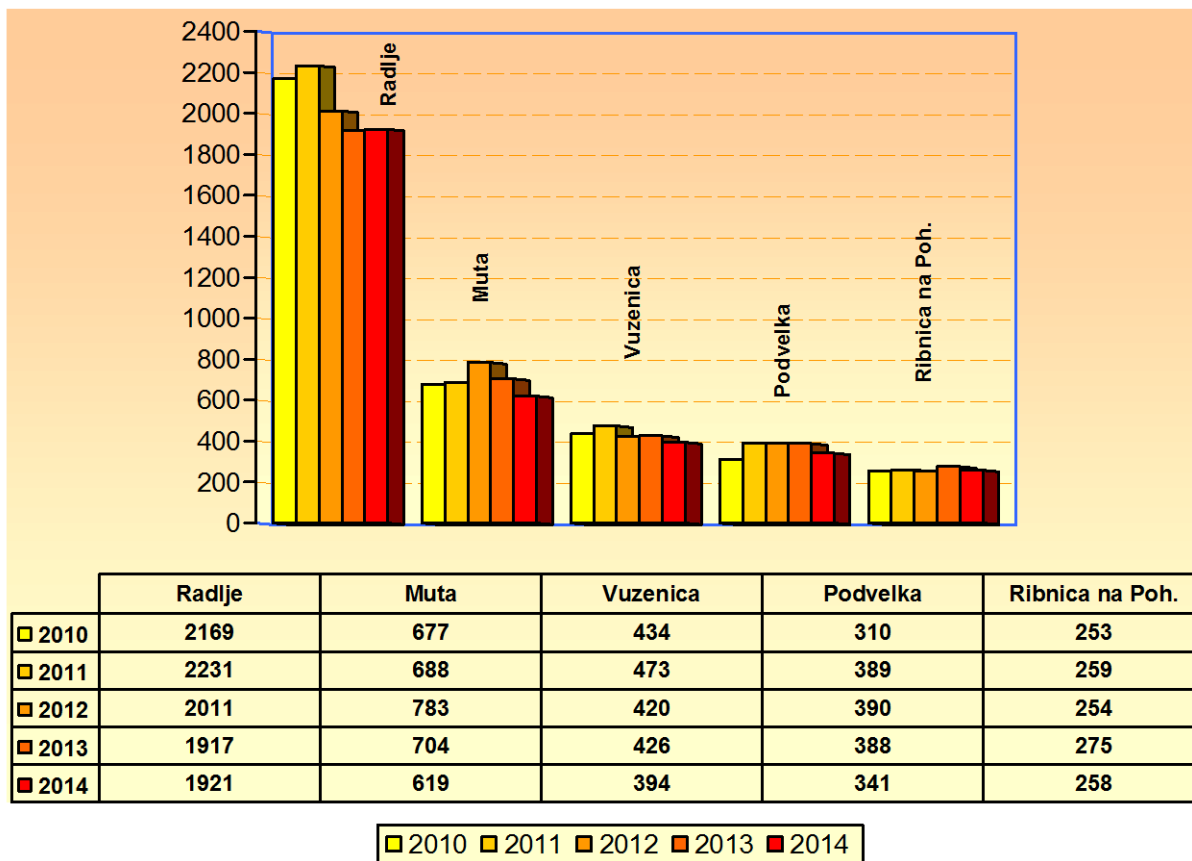
Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2014

naših občinah je malo strnjenih naselij, torej je razseljenost prebivalstva velika. Prav tako standardi ne upoštevajo strukture potencialnih članov, ki je v večjih mestih popolnoma drugačna, kot na podeželju, merila pa ostajajo za vsa okolja enaka.

Stanje aktivnih članov do 15. leta starosti po naših občinah v letu 2014:

Gibanje števila aktivnih članov v zadnjih petih letih po oddelkih knjižnice Radlje:

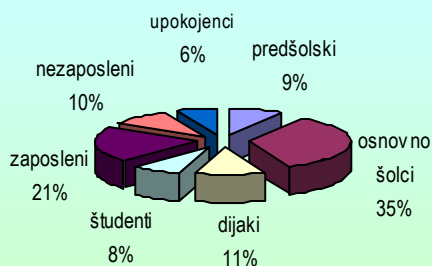

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2014

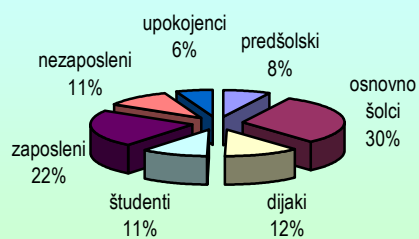
Struktura članov je kategorija, ki nas v knjižnici predvsem iz razloga prilagoditev, posodabljanja in izboljšanja knjižnične ponudbe še bolj zanima kot gibanje števila aktivnih članov. Iz podatkov, podanih v nadaljevanju, je razvidno, da je struktura članov po oddelkih sicer različna, da pa ne odstopa bistveno. Knjižnica bi morala s svojo politiko delovanja razvijati takšno storitev, ki bo postala zanimiva tudi ciljnim skupinam, ki so med aktivnimi člani slabše zastopane. V glavnem ima Knjižnica Radlje za tovrstno angažiranost in promocijske aktivnosti premalo kadrov in sredstev.

Struktura aktivnih članov v letu 2014 je razvidna iz spodnjih prikazov:

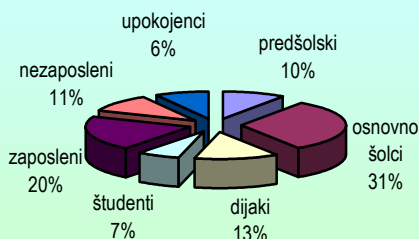
Struktura članov - knjižnica skupaj

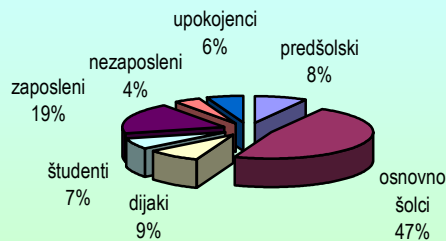
Struktura članov - knjižnica Radlje

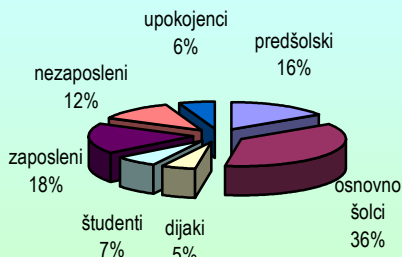
Struktura članov - knjižnica Muta

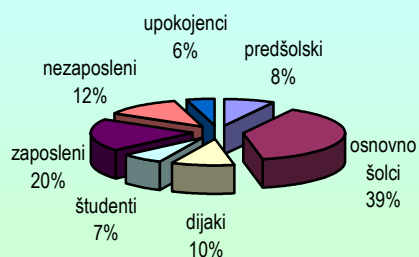
Struktura članov - knjižnica Vuzenica

Struktura članov - knjižnica Podvelka

Struktura članov - knjižnica Ribnica

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2014

Iz podrobnejših analiz podatkov o obiskih knjižnice in aktivnosti članov po posameznih oddelkih je razvidno, da je naša **mreža dobro organizirana** in da kljub pomanjkanju aktualnega gradiva le-to po zaslugi knjižničarjev učinkovito kroži med oddelki. **Učinkovitost in dobro delovanje knjižnične mreže** se izkazuje z dejstvom, da so uporabniki v veliki meri aktivni tudi v ostalih oddelkih knjižnice, ne samo v tistem, v katerem so vpisani. Če seštejemo aktivne člane v posameznih oddelkih dobimo za kar 28 % višjo število aktivnih članov, kot če beležimo število aktivnih članov knjižnice kot celote.

Znesek za letno članarino v Knjižnici Radlje ob Dravi je eden najnižjih v Sloveniji in je v letu 2014 znašal 5 € za študente ter upokoence in 8 € za zaposlene, pomeni pa možnost za neomejeno izposojlo gradiva tako v knjižnici kot na dom. Višine članarine, kot tudi zamudnine za nepravočasno vrnjeno gradivo že nekaj let nismo povečali ali spreminjali. Še vedno so nekateri člani mnenja, da je znesek za letno članarino previsok, vedno pogosteje pa so člani mnenja, da bi knjižnico obiskovali tudi, če bi bila članarina višja, saj člani ovrednotijo koristi in ugodnosti v primerjavi z vložkom. Ob tem je smiselno poudariti, da je povprečna cena kosa gradiva 20 € in da plačujejo članarino le študenti, upokoenci in zaposleni.

Kljub zmanjšani aktivnosti članov lahko zaradi povišanega vpisa novih članov in ne bistveno zmanjšane izposoje gradiva potrdimo opažanja, ki smo jih navedli že pri analizi podatkov o obisku in izposoji knjižnice in sicer, da se interes za obisk knjižnice vsaj ohranja. **Ker knjižnica nima pogojev (finančna sredstva, kadri, prostori, oprema), da bi ponudbo razvijala in posodabljala ter v zadnjih letih vse manj sredstev za nakup dovolj aktualnega gradiva, je interes za obisk in uporabo knjižničnih storitev izjemno težko obdržati.** Smatramo, da je interes ohranjen predvsem zaradi potrebe po brezplačni knjižnični storitvi v danih socialnih in ekonomskih okoliščinah.

6 KULTURNE IN DRUGE DEJAVNOSTI

6.1 Podatki o številu dejavnosti, obisku in primerjava s preteklima dvema letoma

V letu 2014 smo imeli v naših knjižnicah 210 prireditev za otroke ter 102 za odrasle, v letu 2013 pa **245 in 134**. Primerjalno se je število prireditev zmanjšalo za 18 %.

Vseh prireditev se je udeležilo 9.914 otrok in mladine in 12.675 odraslih, leto poprej pa **10.417 in 11.324**. **Skupno je v letu 2014 prireditve obiskalo 22.589 otrok, mladine in odraslih**. V primerjavi z letom 2013 se je v letu 2014 obisk prireditev povečal za 4 %.

Cilj knjižnice ni povečevanje, oziroma doseganje nekega števila prireditev, saj tega ne moremo uresničevati ob nespremenjenih kadrovskih in materialnih možnostih. Iz nadaljnje razlage je razvidno, da je velik del obiskovalcev zabeležen pri obisku in ogledu razstav. Na odprtih razstav, ki jih izvedemo kot prireditev in na vodenih ogledih razstav, dejansko štejemo obiskovalce, medtem ko število obiskovalcev knjižnice, ki so si ogledali razstavo, ocenimo glede na lokacijo razstave in pomnožimo s številom dni. Iz preglednice je razvidno, da smo število razstav povečali; predvsem smo povečali število tematskih razstav, s katerimi izpostavljamo knjige na določene teme. V letu 2014 smo imeli tudi več razstav, ki so si jih zaključene skupine ogledale pod vodstvom, kar je prav tako povečalo tako število prireditev kot število obiskovalcev. Skratka: število obiskovalcev prireditev ne moremo zgolj deliti s številom prireditev in dejavnosti, ker bi zaradi zabeleženega (štetega in ocenjenega števila obiskovalcev) obiska razstav dobili napačno predstavbo o povprečnem številu obiskovalcev ene dejavnosti. V knjižnici analiziramo vsako dejavnost posebej, pri čemer so seveda podatki o obisku dejavnosti zelo pomembni. Pri analizi pa nam je najpomembnejše zadovoljstvo udeležencev in njihove povratne informacije, ki jih upoštevamo pri razvijanju in prilagajanju dejavnosti. Pri pripravi dejavnosti kot že rečeno ne zasledujemo neke številke, pač pa stremimo h kvalitetni pripravi in izvedbi tistih dejavnosti, ki so v naših okoljih dobrodošle za ciljne populacije, katerim so namenjene. Prednost dajemo dejavnostim, s katerimi spodbujamo k branju in razvoju bralnih sposobnosti. Seveda pa se trudimo izbrati takšne prireditve in oblike dejavnosti, ki so v našem okolju potrebnejše. V letu 2014 smo

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2014

z eno aktivno udeleženko na programu javnih del lahko realizirali manj dejavnosti za otroke in mlade, prav tako je bilo manj dejavnosti na področju vseživljenjskega učenja, kjer nismo izvedli nobene izobraževalne oblike, niti tečajev računalništva, ki smo jih v prejšnjih letih v projektu Simbioza. V letu 2014 je bil projekt Simbioza namreč namenjen spodbujanju gibanja in ohranjanju gibalnih sposobnosti pri starejših, kjer se nismo mogli udeležiti kot izvajalec.

Prireditve v knjižnici Radlje ob Dravi v letu 2012, 2013 in 2014 po vrstah, namembnosti in številu ter številom obiskovalcev:

PRIREDITEV	ŠT. PRIRED. 2012	ŠT. PRIRED. 2013	ŠT. PRIRED. 2014	OBISK PRIRED. 2012	OBISK PRIRED. 2013	OBISK PRIRED. 2014
Obisk, odprtja, ogledi razstav	75	77	76	12725	15100	18118
Ure pravljic	87	55	55	1891	866	786
Srečanje z ustvarjalci, predstave, animacije	3	60	24	425	2408	876
Vrtec, OŠ na obisku	63	56	53	1333	1228	1116
Knjižna uganka	24	24	24	321	265	309
Projekt Rastem s knjigo za OŠ in SŠ	4	10	8	100	345	167
Projekt za osnovnošolce :čajanke s knjigo	5	5	5	169	181	217
Ustvarjalne delavnice in srečanja	31	35	33	354	450	307
Bralno-pogovorna srečanja	13	14	12	136	149	152
Predstavitve knjig, literarni večeri za odrasle	9	9	6	280	232	153
Predstavitve strokovnih knjig, predavanja	8	2	13	147	27	288
Tečaji, izobraževanja v okviru vseživljenjskega učenja	36	22	0	399	276	0
Potopisi	5	4	3	139	120	100
Druge prireditve in dejavnosti	10	6	0	210	94	0
SKUPAJ	373	379	312	18629	21741	22589

6.2 Dejavnosti za SPODBUJANJA BRANJA PRI OTROCIH IN MLADINI

1) Pravljične ure pod geslom **Pravljica potuje** smo izvajali v vseh knjižnicah - oddelkih Knjižnice Radlje ob Dravi od oktobra do junija enkrat mesečno. Pripovedujemo pravljico ob knjigi in pripovedovanje zaključimo s pogovorom o vsebini in ustvarjalno delavnico. Pravljične ure so dobro obiskane in sprejete po vseh knjižnicah v mreži. Enkrat letno pripravimo razstavo fotografij in izdelkov ter drugih utrinkov s pravljicnih ur.

Izredne pravljicne ure izvajamo ob raznih praznikih in dnevih, ki so posebej povezani s knjigo. V letih 2012 in 2013 je bilo teh izvedb več, ker smo imeli dve udeleženki po programu javnih del, v letu 2014 pa smo pripravili le decembrsko praznično pravljico, ki je bila predstavljena kot lutkovna predstava. Izvedla jo je udeleženka javnih del in sicer je obiskala vse vrtce v petih občinah, po nekaterih vrtcih odigrala več predstav, tako da so pravljico slišali in videli vsi otroci. Tak način obiskovanja vrtcev in sodelovanja z njimi je zelo dobrodošel in nam je zelo žal, da tega ne moremo izvajati z lastnim kadrom; izvajanje je namreč zelo negotovo, saj je vezano na udeležence javnih del.

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2014

2) V sodelovanju z Osnovno šolo Muta izvajamo **čajanke s knjigo**, v kateri sodeluje skupina učencev, šolska knjižničarka in mentorica na šoli ter mentorica iz knjižnice. Branju knjige na določeno temo sledi pogovor o temi s povabljenim gostom. V letu 2014 so obdelali naslednje teme:

- v februarju: Slava in zvezdnštvo, pogovarjali so se s skladateljico Tadejo Vulc,
- v aprilu: Odnos do živali, pogovarjali so se z veterinarico Majo Tršar,
- v oktobru: Nasilje v družini, pogovarjali so se s Tejo Palir (Varna hiša),
- v decembru: Najstniške težave, pogovarjali so se s Sonjo Božič, socialno pedagoginjo, aktivno na področju varstva mladostnikov.

Ker se čajanke izvajajo v šolskem letu od septembra do maja, v maju osnovnošolci pripravijo zaključno prireditev, ki so jo poimenovali »Vau, dobra knjiga!«, na kateri prejmejo simbolična darila za sodelovanje. Na prireditve so povabljeni tudi starši in ostali krajani. Učenci predstavijo čajanke v sliki in besedi, preberejo odlomke iz knjig, nekatere dramtizirajo in odigrajo, predvajajo intervjuje z gosti, skratka zelo se potrudijo.

Osnovnošolcem je tak način branja in pogovora všeč, zato ga želimo ohraniti kljub finančnim omejitvam. Večino gostov nagovorimo, da sodelujejo brez povračila stroškov ali honorarja. Takšna oblika sodelovanja med splošno knjižnico in osnovno šolo tudi krepí dobre odnose in na obeh straneh daje možnost razvijanja novih idej in oblik sodelovanja, ki niso v dobrobit zgolj udeležnim učencem, pač pa pustijo pečat širši skupnosti.

3) Za osnovnošolce in dijake srednje šole pripravljamo projekt **Rastem s knjigo**, ki je sicer spodbujen s strani Ministrstva za kulturo, glavno delo pa opravimo splošne knjižnice – v sodelovanju z osnovnimi šolami in srednjo šolo na našem območju. Sedmošolci z vseh osnovnih šol na našem območju in dijaki prvih letnikov srednje šole na Muti nas obiščejo v dogovorjenem terminu in pri nas preživijo vsaj dve uri. Program, ki ga izvedemo zajema tako spodbude za branje, odgovarjanje na anketo, seznanjanje z osnovnim znanjem o organiziranosti splošnih knjižnic, poslovanju in pogojih članstva ter osnove informacijskega opismenjevanja s poudarkom na samostojnem iskanju gradiva po računalniškem katalogu in dostopanju do knjižnice od doma. Projekt v knjižnici Radlje izvedemo na zanimiv način, kjer so učenci in dijaki vključeni čim bolj aktivno. Uporabo knjižnično informacijskega sistema, ki jim jo predstavimo, tudi preizkusijo v praksi, saj menimo, da je poznavanje KIS ključnega pomena kot podpora pri njihovem nadaljnjem izobraževanju in spodbuda za obiskovanje knjižnic in uporabo knjižničnih storitev. V okviru projekta učenci in dijaki prejmejo izbrano knjigo. Koordinatorjem projekta na šolah priporočamo, da knjigo vključijo v šolski proces kot obvezno čtivo, ki ga bodo pri pouku obravnavali. Projekt ocenjujemo tako splošne knjižnice kot šole kot zelo dobro priložnost, da podamo učencem in dijakom koristne informacije na področju branja in knjižnične dejavnosti.

4) **Knjižna uganka**, ki jo pripravljamo mesečno na vseh oddelkih knjižnice. Pripravimo dve uganki – za otroke od 1. do 5. razreda ter od 6. do 9. razreda. Otroci si pri reševanju uganke pomagajo z informacijami iz knjige ali knjig, ki so jim pri tem na razpolago. Konec meseca potekajo žrebanja, dobitniki nagrad se objavijo, tako smo v letu 2014 podelili 56 nagrad – v glavnem knjig za otroke.

6.3 Dejavnosti za SPODBUJANJA BRANJA PRI ODRASLIH

1) **Literarni večeri in predstavitve proze ter poezije slovenskih avtorjev**. Na literarnih večerih povabimo pisatelje, ki so uveljavljeni ali celo poklicni pisatelji ter pisatelje, ki se s pisanjem ukvarjajo ljubiteljsko. Menimo, da je tudi med ljubiteljskimi pisatelji veliko dobrih pisateljev, ki pilijo svoj pisateljski talent ter sodelujejo v različnih literarnih skupinah, z mentorji, objavljajo svoja dela in se na tak način uveljavljajo. Knjižnica z organizacijo literarnih večerov ne samo zadovoljuje potrebe po tovrstnih dejavnostih v okolju ampak daje tudi ustrezno podporo tako posameznikom kot skupinam, ki so dejavni na literarnem ustvarjalnem področju.

V letu 2014 smo pripravili naslednje literarne večere:

- literarni večer s pisateljico domačinko Ivano Hauser

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2014

- literarni večer ob zaključku bralne značke za odrasle z Alenko Rebula
- literarni večer s člani literarne skupine Utrip zgornje Drave na Noč knjige – 23. aprila na svetovni dan knjige in avtorskih pravic
- predstavitev knjige Tone Partljič: Pasja ulica
- literarni večer ob 20. novembru - dnevu slovenskih splošnih knjižnic in začetku bralne značke za odrasle z Dušico Kunaver
- 13. literarni večer Krik – kot zaključek literarne delavnice za ljubiteljske literate, ki jo organizira JSKD Radlje.

2) V jeseni 2010 smo začeli izvajati **bralno značko za odrasle Korošci pa bukve beremo**. Pod skupnim nazivom in pod podobnimi pogoji izvajamo bralno značko vse koroške splošne knjižnice. Odziv in prijava sta bila v prvih štirih letih zelo dobra. Zagotovo je ta projekt skrbi za bralno kulturo v našem okolju projekt s prihodnostjo, čeprav iz leta v leto težje premagujemo težavo pri zagotavljanju zadostnega števila izvodov priporočenih knjig. Ko bo sredstev za nakup aktualnega gradiva več, bo tudi bralno značko za odrasle lažje izvajati. Vsako leto uvrstimo na seznam tudi knjige, ki so lažje razumljive in jih lahko preberejo tudi osebe, ki imajo iz različnih razlogov omejeno sposobnost razumevanja besedil. S tem vključimo tudi osebe s posebnimi potrebami in invalide. Tudi na tak način smo koroške knjižnice želele bralno značko za odrasle narediti posebno in dostopnejšo za vse.

V letu 2014 (sezona branja oktober 2013 – april 2014) je bilo oddanih 54 bralnih kartonov. Vsi udeleženci, ki so oddali bralni karton in torej uspešno zaključili bralno značko so na prireditvi 23. aprila prejeli knjižico Dušice Kunaver: Pesmi pod lipo domačo in skodelico z logotipom knjižnice. Glavna nagrada pa je bil literarni večer in srečanje s pisateljico in publicistko Alenko Rebula. V jeseni pa smo začeli z novo sezono bralne značke z Dušico Kunaver, ki smo jo povabili v knjižnico ob dnevu slovenskih splošnih knjižnic.

3) **Projekt približevanja knjige in knjižnice starejšim in invalidnim osebam**. V ta namen označujemo gradivo z večjim tiskom z dobro vidno nalepko, posodabljammo zbirko zvočnih knjig, nudimo lupe za uporabo v knjižnici in očala za branje. V knjižnico tudi vztrajno vabimo starejše in invalide v povezavi z društvom Drava in Varstveno delovnim centrom na Muti ter domom za starejše občane Hmelina. Pri dogovarjanju za obiske in različne oblike sodelovanja nas ovira dejstvo, da v nekaterih knjižnicah za gibalno ovirane nismo dostopni, saj nimamo možnosti dostopa z dvigalom ali klančino.

4) V okviru približevanja knjige odrasli populaciji in starejšim izvajamo bralno-pogovorna srečanja ter bralne ure.

Bralne ure izvedemo za varovance doma za starejše občane Hmelina. V letu 2014 sta se knjižničarki, ki oblikujeta in izvedeta te dejavnosti z udeleženci srečali 5 krat, pripravili pa sta teme: France Prešeren, Pravljice in pesmice, Metulji, Šola, pravljice, pesmi, uganke ter na zadnjem srečanju v letu obravnavali knjigi Mala muca v knjižnici in Lev v knjižnici. Povprečno 13 udeležencev je bilo na eni bralni uri. Vsakič sta knjižničarki udeležence spodbudili, da so še izdelali kakšen izdelek kot spominček na dogodek.

Bralno-pogovorna srečanja izvedeta knjižničarki v sodelovanju z društvom upokojencev Muta, ki so bili za tovrstna srečevanja najbolj zainteresirani. Da je dejavnost približana udeležencem, jo izvajamo v njihovem okolju, torej v prostorih društva na Muti, včasih tudi v krajevni knjižnici Muta. V letu 2014 je potekalo 7 srečanj, na katerih so se obravnavale različne knjige, predvsem seveda proza, pa tudi poezija. Udeleženci so med sabo delili svoje poglede na čtivo in lastne bralne izkušnje. Sezona branja se začne v oktobru in konča v maju. Udeleženci so za zaključek srečanj navdušeno organizirali izlet – pohod, na katerega sta bili seveda povabljeni knjižničarki, ki sta za vsakega udeleženca pripravili skromno unikatno darilce. Bralna srečanja so tako nadgrajena v prijetne dogodke v katerih uživajo tako udeleženci kot knjižničarki izvajalki. Povprečno se je enega srečanja udeležilo 10 udeležencev.

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2014

5) Tudi v letu 2014 smo nadaljevali z **označevanjem nagrajenih knjig slovenskih avtorjev**, kar je dodatna informacija, ki pomaga pri izboru gradiva in spodbuda za branje slovenskih avtorjev.

6) Na spletni stani urejamo rubriko **Knjižničarji priporočamo**. V tej rubriki se nahajajo krajše vsebine in priporočila predvsem leposlovnega gradiva. Priporočila bomo v drugačni obliki v prihodnje še razširili.

7) Mesečno smo pripravljali **tematske razstave**, praviloma z izpostavljanjem knjižničnega gradiva. Teme smo izbirali med spominskimi dnevi, obeležji, rojstnimi ali drugimi jubileji slovenskih pesnikov in pisateljev ter drugih znanih osebnosti, med aktualnim dogajanjem in podobnim. Prav tako pripravljamo razstave ob praznikih, ki so povezani s knjigo (slovenska izvorna slikanica, mednarodni dan otroških knjig, kulturni dan, dan reformacije, slovenski dnevi knjige). Tematska razstava sporoča, pojasni in opozori na dogodke, dopolnjena s knjigami pa seveda ponudi v branje več o temi. Še bolj dosledno kot prejšnja leta smo izpostavljali gradivo ob posameznih dogodkih v knjižnici. Ob nekaterih dogodkih, na primer ob literarnem večeru z Alenko Rebula in Dušico Kunaver smo pripravili celo tematsko razstavo z izpostavitvijo njunih knjig, ki jih imamo v knjižnični zbirki, ob potopisnih predavanjih ali ob fotografski razstavi pa smo le izpostavili knjige na to temo in s tem opozorili na različne vire, ki so na voljo uporabnikom.

6.4 DRUGE DEJAVNOSTI IN PRIREDITVE

V nadaljevanju opisane dejavnosti in prireditve izvajamo in razvijamo z namenom približevanja knjižnične ponudbe različnim ciljnim skupinam, uporabe knjižničnega gradiva ter s ciljem izboljšanja kvalitete življenja za vse obiskovalce in uporabnike.

1) **Predstavitve strokovnih knjig**, ki so praviloma izvedena kot predavanja na posamezne teme. Ker nimamo sredstev, da bi naročili strokovnjake, ki bi izvedli predavanja z različnih področij, ki bi bila v našem okolju zanimiva, izbiramo aktualne knjige in se z avtorji in založbami poskušamo dogovoriti za njihovo predstavitev. S tem je predstavljena knjiga, ki je na voljo tudi v naši knjižnični zbirki in hkrati na predstavitvi udeležencem ponujena možnost, da iz prve roke izvedo kaj več o temi ter imajo možnost postaviti vprašanja ali celo pridobijo kontaktne podatke od avtorjev knjige.

V letu 2014 smo predstavili naslednje strokovne knjige:

- Sebastijan Oblak: Uršlja gora – presežni svet – fotomonografija
- Bojca Januš: Permakulturni vrt
- Grega Hočevar: Ustvarjan za gibanje – vse kar mora o ustroju in delovanju svojega telesa vedeti rekreativni in vrhunski športnik
- Matija Šega: Zamolčane skrivnosti aloe arborescens.

2) **Različna predavanja, predstavitve, razprave** organiziramo glede na aktualna dogajanja in ponudbo, ki jo predavatelji, društva, ustanove ponudijo knjižnici. Seveda zaradi omejitev s finančnimi sredstvi organiziramo zgolj predavanja, ki so jih predavatelji ali skupine pripravljene izvesti brezplačno, v okviru in za promocijo svoje dejavnosti.

V letu 2014 smo organizirali naslednja predavanja, oziroma dogodke:

- Kulturna ambasada Palestine: ogled filma Roadmap to apartheid in odprta razprava s člani filokafeja pod vodstvom profesorja Andreja Adama
- Predstavitve digitaliziranih posebnih zbirk regijskega značaja iz Koroške osrednje knjižnice dr. Franca Sušnika na Ravnah in spletnih portalov Kamre in dLib-a (bibliotekarki Simona Vončina in Simona Šuler Pandev)
- Energetske subvencije ali nepovratna sredstva za občane ob vlaganjih v stanovanjske stavbe v letu 2014 (Jože Praper)
- Predstavitve zelemenjave in semenjave (Zana Peci)

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2014

- Predstavitve poklicev v slovenski vojski (Uprava za obrambo Celje)
- Predstavitve tehnike EFT – tehnike doseganja čustvene svobode (Andreja Valcl)
- Predstavitve diplomskega dela Mojce Kunej: Muta in bližnja okolica na levem bregu Drave v 18. stoletju (v sodelovanju s Koroškim pokrajinskim muzejem).

Med različna predavanja štejemo tudi **potopisna predavanja**, ki pa jih le nekoliko ločimo od ostalih, saj imajo svojo specifikost in »svojo publiko«, ki ji je tovrstna oblika predstavitve potovanja posebej všeč. V preteklih letih smo organizirali več potopisnih predavanj, v letu 2014 smo izdatke za ta predavanja še bolj omejili, zato pa smo toliko bolj veseli, če se lokalna društva odločijo predstavitve pripraviti v knjižnici, saj so ta predavanja splošno dostopna, ne samo za člane društev.

V letu 2014 so se v knjižnici tako izvedla naslednja potopisna predavanja:

- Mateja Mazgan: Otok Fiji in Nova Zelandija (knjižnica Radlje, februar)
- dve predavanji Planinskega društva Bricnik Muta (knjižnica Muta, januar in marec)

3) **Likovne, fotografske in druge razstave**, ki jih organiziramo v knjižničnih prostorih na pobudo lokalnih društev in posameznikov, ki jim naši pogoji ustrezajo. Večino razstav organiziramo v osrednji knjižnici v Radljah, kar nekaj razstav letno pa tudi v krajevni knjižnici na Muti. Za manjše razstave je primeren prostor v knjižnici Podvelka, po prenovi stavbe v Ribnici na Pohorju pa je tudi ta krajevna knjižnica postala primernejša za manjše razstave. Večinoma organiziramo tudi odprta razstava – v skladu z dogovorom z razstavljalci. Razstave so dobro obiskane in v osrednji knjižnici je razstavni prostor vse leto zaseden, v ostalih enotah pa različno – odvisno od interesa društev in posameznikov. Razstavljalcem je kljub slabšim pogojem (prostor, osvetlitev) razstavljanje v knjižničnih prostorih zanimivo, ker so razstave vedno na ogled v času odprtosti knjižnice ter je obisk razstav prost. Pri odločanju dajemo prednost lokalnim društvom ter posameznikom in razstavam, ki so tematsko vezane na knjigo, branje in podobno.

V letu 2014 smo izvedli naslednje razstave:

- Fotografska razstava o Palestini »Tu ostanemo« (Knjižnica Radlje, januar)
- 9. regijska fotografska razstava v organizaciji JSKD (Knjižnica Radlje, januar),
- Fotografska razstava: Mateja Mazgan: Fiji in Nova Zelandija (Knjižnica Radlje, februar)
- Razstava likovnih del Antona Voduška (Knjižnica Radlje, april)
- Likovna razstava ilustracij aforizmov Žarka Petana: Hans Joachim Uthke: Ničle se najhitreje razmnožujejo (odprtje razstave je potekalo 8. 5. 2014, ob 19. uri – na dan, ko je bil pogreb slovenskega režiserja, dramatika, pisatelja in aforista Žarka Petana) (Knjižnica Radlje, maj)
- Razstava likovnih del Alojza Erjavca (Knjižnica Radlje, junij)
- Mednarodna likovna razstava »Igraj se z mano« (Knjižnica Radlje, julij in avgust)
- NMK – Naša mala knjižnica: razstava ob zaključku projekta, ki je potekal na OŠ Brezno, podružničnih šolah ter vrtcih (Knjižnica Radlje, julij in avgust)
- Razstava likovnih del ljubiteljskih likovnih ustvarjalcev v organizaciji JSKD Radlje (Knjižnica Radlje, september in oktober)
- Razstava fotografij Sveti Jernej nekoč in danes (Knjižnica Muta, oktober in november)
- Razstava ročnodelskega krožka Trobentice z Mute (Knjižnica Muta, oktober)
- Razstava likovnih del, nastalih na likovni koloniji Kope 2014 (Knjižnica Radlje, november)
- Razstava likovnih del: Jelisava (Jelka) Leskovar: Krajine (Knjižnica Radlje, december)
- Razstava likovnih del članov likovne sekcije Kulturnega društva Radlje (Knjižnica Radlje, december)
- Filatelistična razstava ob 20. obletnici Občine Muta (Knjižnica Muta, december)

V letu 2014 smo izvedli tudi naslednje razstave v vitrinah knjižnice Radlje:

- Razstava ročnih del ročnodelskega krožka Čebelice z Ribnice na Pohorju
- Razstava unikatnega nakita Marije Gošnak iz Dravograda
- Razstava ročnih del in unikatnih izdelkov ročnodelskega krožka Trobentice z Mute

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2014

- Razstava ročnih del in unikatnih izdelkov Olge Vogrin iz Radelj
- Razstava unikatnega nakita in voščilnic Klavdije Sinreih iz Dravograda
- Razstava šivanih in ročnih del Marije Tratnik iz Radelj
- Razstava unikatnih izdelkov, ki so nastali na ustvarjalnih delavnicah v knjižnici Radlje
- Razstava unikatnega nakita in unikatnih izdelkov Klavdije Sinreih iz Dravograda
- Razstava ročnodelskih in unikatnih spominkov Majde Pušnik in Sonje Založnik iz Ribnice na Pohorju
- Razstava steklenega nakita in spominkov Matijaža Gostečnika iz Slovenj Gradca

Vitrine v knjižnici Radlje so tri omare s steklenimi vrati in lastno osvetlitvijo, ki smo jih v bližini izposojnega pulta namenili za razstavljanje drobnih predmetov, spominkov, ročnih del. Na tak način želimo spodbujati posameznike in društva, da predstavijo svoje izdelke in tako posredno svojo dejavnost. Zelo spodbujamo, da se tako predstavijo mladi podjetniki, ki so šele začeli dejavnost. Prednost imajo domačini, vključujemo pa tudi razstavljalce od drugod ter tako spodbujamo povezovanje med ustvarjalci.

4) **Ustvarjalne delavnice in srečanja** izvajamo v knjižnici Radlje že več kot 10 let. Na delavnicah uporabljamo knjige in revije kot informacijski vir, vedno pogosteje vključujemo tudi informacijske vire, dostopne na spletu. Na delavnicah gre predvsem za razvijanje informacijske pismenosti, za kvalitetno preživljanje prostega časa, izmenjavo informacij in idej.

V letu 2014 smo izvedli naslednje delavnice in srečanja za otroke: namizni koledar za leto 2014, poslikana blazina, Valentinovo presenečenje, pustne maske, pisani ptički za Gregorjevo, ogrlice, poletne ladjice, pisane ribice, pahljače za vroče dni, leteče japonske ribe, igro tri v vrsto, lanterne, pisane magnetke, tablo za opomnike, ustvarjalni dnevnik, čarovniške klobuke, svečnike za adventni venček in adventne venčke, praznične okraske ter darilne škatlice.

V letu 2014 smo izvedli naslednje delavnice za odrasle: volneni nakit s tehniko mokrega polstenja, modni dodatki s tehniko suhega polstenja, posodice iz modelirne mase in kamenčkov, prt iz kamenčkov, jesenski aranžma s svečo, aranžma s svečo in barvnim peskom, milo kot dišeča košarica, vlivanje naravnih mil, praznične voščilnice, dimnikarčki za srečo.

Z vsako prireditvijo in dejavnostjo želimo poudariti pomen branja in iskanja informacij ter spodbujati k uporabi knjig kot referenčnih virov. **Na tak način želimo po svojih močeh prispevati k uresničitvi nacionalnih prizadevanj za dvig bralne kulture in vsakovrstne pismenosti.**

6.5 SREDSTVA IN KADRI za izvedbo dejavnosti in prireditev

1) Sredstva: večina sredstev, ki jih beležimo in izkazujemo pod postavko »sredstva za prireditve«, je potrebnih za materialne stroške za pripravo prireditev ter za storitve izvedbe. Za izvedbo vseh prireditev smo v letu 2014 porabili 2.885,20 €, s tem da je v tem znesku vključen tudi strošek za promocijski material, ki ga v pretežni meri uporabimo za simbolične nagrade udeležencem nekaterih dejavnosti in izvajalcem. Dejavnosti, ki smo jih izvedli v maju in juniju 2014 smo prijavili v sklopu dejavnosti TVU (Tedna vseživljenjskega učenja) in s strani MIZŠ prejeli 300 € za izvedbo dejavnosti, kar predstavlja 10 % vseh sredstev, ki smo jih porabili za izvedbo dejavnosti in prireditev.

2) Kadri: za izvajanje kulturnih prireditev skrbimo vsi zaposleni v knjižnici; strokovni delavci so tudi nosilci določenih dejavnosti. Pri izvajanju dejavnosti sodelujejo in nekatere dejavnosti izvajajo tudi zelo samostojno delavci, ki so zaposleni po programu javnih del. V letu 2014 smo sicer imeli zaposleni dve udeleženki na programu javnih del, vendar je bila udeleženka, ki je bila vključena za polovični delovni čas, večino časa odsotna zaradi bolezni. Torej je aktivno delala ena udeleženka, ki je svoje delo začela v sredini marca in je samostojno lahko delala šele po usposabljanju, ki traja približno dva meseca. Plače za zaposleni po programu javnih del je prispeval Zavod RS za zaposlovanje ter občini Radlje ob Dravi in Vuzenica.

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2014

Na področju izvajanja dejavnosti in prireditev bi bila edina prava in dolgoročno pozitivna rešitev dodatna zaposlitev strokovnih delavcev, ki bi lahko v polni meri prevzeli izvajanje tovrstnih dejavnosti, s katerimi promoviramo tako knjižnično dejavnost, kot razvijamo bralno kulturo in vse vrste pismenosti. Kontinuirano izvajanje posameznih dejavnosti in razvijanje ter prilagajanje spremembam sodobne družbe je pravilo in pogoj za kvaliteto izvedene dejavnosti, s katerimi bomo resnično dosegali zastavljene cilje.

7 ZAPOSLENI V KNJIŽNICI

V letu 2014 je bilo v knjižnici redno in po pogodbah zaposlenih: 7,7625 delavcev, od tega: 1 direktor, 0,80 računovodsko-administrativnega delavca, 4,4625 strokovnih delavcev ter 1,5 delavke po programu javnih del.

oblika zaposlitve	delovno mesto	Stanje 01.01.2014 (število delavcev)	Stanje 31.12.2014 (število delavcev)
redna zaposlitev	direktor	1	1
	administrativno- računovodski delavec	0,80	0,80
	čistilka	0	0
	knjižničar	1	1
	višji knjižničar	1,70	1,70
	bibliotekar	1,70	1,70
	skupaj število redno zaposlenih	6,20	6,20
zaposlitev po pogodbi	bibliotekar	0,0625	0,0625
javna dela	V. stopnja izobrazbe	0,5 (do 21. 9. 2014)	0
	VII. stopnja izobrazbe	1	1
	SKUPAJ VSI ZAPOSLENI	7,7625	7,2625

Po sprejetem Pravilniku o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest v Knjižnici Radlje ob Dravi in kadrovskem načrtu (sprejetem novembra 2005), bi morala biti kadrovska struktura: skupaj 9,5 delavcev, od tega: 1 direktor, 1 računovodsko-administrativni delavec, 7 strokovnih delavcev in 0,5 čistilke.

Stanje na področju kadrovske številčnosti redno zaposlenih knjižničnih delavcev se ni spremenilo vse od leta 2006, ko smo zaposlili višjega knjižničarja.

Ker v knjižnici nimamo ustreznega števila strokovnih delavcev, dejavnosti ne moremo izvajati tako, kot to predvidevajo zakonske določbe Zakona o knjižničarstvu, Zakona o uresničevanju javnega interesa na področju kulture, Uredbe o osnovnih storitvah knjižnic, Pravilnika o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe in standardov za splošne knjižnice, ki so predpisani za obdobje 2005-2017.

Najbolj seveda neustreznost knjižnične dejavnosti občutijo naši uporabniki, ki pogoje in ponudbo naše knjižnice primerjajo s pogoji in ponudbo drugih knjižnic v regiji ali širše.

8 STROKOVNO BIBLIOTEKARSKO DELO

V letu 2014 smo za potrebe strokovne obdelave podatkov o gradivu **prevzeli iz vzajemne baze 1485 bibliografskih zapisov**. Vse podatke smo ob prenosu v svojo bazo podatkov uredili in prilagodili našim

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2014

zahtevam in našemu stanju. Bibliografski podatki omogočajo učinkovito nadaljnje delo z gradivom: iskanje z iskalnimi orodji, kasnejše dopolnjevanje tako bibliografskih podatkov, kot podatkov o zalogi.

V vzajemno bazo bibliografskih podatkov COBIB v letu 2014 nismo prispevali nobenega bibliografskega zapisa.

V letu 2014 smo kot prejšnja leta izvajali zelo omejeno domoznansko dejavnosti, skraćeno zgolj na zbiranje podatkov in člankov z domoznansko vsebino v papirnati ali elektronski obliki. Bibliografsko člankov še ne obdelamo, ker za to nimamo dovolj kadrov.

V letu 2014 smo se udeležili le najnujnejših izobraževanj. Med izobraževanji smo izbirali tista, kjer je nižja kotizacija ali jih strokovne organizacije na področju knjižničarstva in druge knjižnice organizirajo brezplačno.

Izobraževanja v stroki se ne udeležujemo zaradi omejenih finančnih sredstev, jih pa kljub težki ekonomski situaciji smatramo kot nujno potrebna, sploh v družbi, ki se hitro in nenehno spreminja, naše delo pa je v veliki meri delo z uporabniki in delo z novimi tehnologijami.

9 PROSTORI knjižnice in OPREMA

9.1 PROSTORI knjižnice

Knjižnica Radlje ob Dravi ima skupaj 1013 m² uporabne površine, s tem da 53 % skupne površine meri osrednja knjižnica v Radljah.

Iz tabele so razvidni podatki o površini knjižnic in izposojevališč ter število čitalniških sedežev – stanje v letu 2014:

	Radlje	Muta	Vuzenica	Podvelka	Ribnica na Pohorju	Kapla	Knjižnica skupaj
uporabna površina v m²	538	187	57	145	41	45	1013
število čitalniških sedežev	69	10	0	10	5	2	96

Število čitalniških sedežev je vsekakor nujno vezano na uporabno površino. Če v knjižnici ali izposojevališču ni niti enega čitalniškega sedeža, je tam tudi manj smotrni nakup revij in časopisov.

Skratka: prostorski pogoji so osnovni pogoji in če niso izpolnjeni, tudi dejavnost ne more biti izvedena v polni oziroma zadostni meri.

Knjižnica Ribnica na Pohorju se je v letu 2014 posodobila in na tak način pridobila 7 dodatnih m² površine. Število čitalniških sedežev se je zmanjšalo, zato pa je več prostora namenjenega knjižnični zbirki. V stavbi, kjer obratuje splošna knjižnica, so na razpolago ustrezno opremljeni prostori, namenjeni občanom in turistom za izvajanje raznih promocijskih in drugih prireditev. Tudi te prostore lahko knjižnica v dogovoru z občino uporabi v te namene.

Občina Ribnica na Pohorju je zamenjala celotno pohištvo za knjižnično gradivo in izvajanje knjižnične dejavnosti. Prostori, kjer dejavnost izvajamo, so tako sodobno opremljeni in povsem obnovljeni.

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2014

Iz tabele in tudi iz drugih delov poročila je razvidno, da je edino še knjižnica v Vuzenici nujno potrebna prostorskega reševanja.

9.2 OPREMA

Pomemben del opreme knjižnice je opremljenost z računalniškimi delovnimi postajami za uporabnike. S tem je uporabnikom omogočen dostop do knjižničnega kataloga in drugih informacij javnega značaja ter hkrati ponujena dodatna storitev knjižnice – uporaba računalniških programov za individualno rabo ter tisk in preslikava dokumentov. Knjižnice so različno opremljene, predvsem v odvisnosti od sredstev, ki jih občine namenijo za nakup opreme in od možnosti, ki jih knjižnični prostori omogočajo.

Opremljenost knjižnic in izposojevališč z računalniško opremo – stanje v letu 2014:

	Radlje	Muta	Vuzenica	Podvelka	Ribnica na Pohorju	Kapla	Knjižnica skupaj
računalniki za zaposlene	8	1	1	1	1	1	13
računalniki za uporabnike	9	4	2	2	1	0	18
tiskalniki za uporabnike	4	1	1	1	1	0	8

Iz tabele je razvidno, da v knjižnici na Kapli ni računalniške opreme za uporabnike. V drugih enotah opremljenost z računalniki ustreza povprečnemu povpraševanju, oziroma potrebam uporabnikov. V osrednji knjižnici v Radljah zasedenost računalnikov za uporabnike povprečno ni niti 50 %, torej bi za izvajanje redne knjižnične dejavnosti lahko imeli manj računalnikov za uporabnike. Zato pa je nujno potrebno vsaj teh 9 računalnikov za potrebe usposabljanj in izobraževanj za uporabo podatkovnih baz, informacijskih virov, knjižnično informacijskega kataloga in za izvajanje programov za otroke in mladino, na primer Rastem s knjigo ali vodeni ogledi knjižnice, kjer predstavimo spletno delovanje teh sistemov podatkov.

Tabela izkazuje podatke o številu opreme, ne pa tudi o stanju, oziroma starosti in iztrošenosti opreme. V letih 2013 in 2014 smo v glavnem posodobili najbolj iztrošeno opremo, na kateri sodobni operacijski sistemi sploh ne bi več delovali. V letu 2014 smo tako kupili 5 računalnikov za zaposlene: za upravo, računovodstvo in za izvajanje izposoje ter 2 računalnika za uporabnike v knjižnici na Muti, katerih nakup je sofinanciralo Ministrstvo za kulturo na podlagi uspešne prijave na razpis za nakup IKT opreme. Sredstva za nakup računalniške opreme smo prejeli od Občine Radlje, neposredno z Ministrstva za kulturo in del prispevali iz lastnih sredstev.

Občina Ribnica na Pohorju je za izvajanje knjižnične dejavnosti v letu 2014 poleg pohištvene opreme namenila tudi 2 računalniška kompleta: enega za zaposlenega in enega, ki je na voljo uporabnikom.

Internetni dostop je povsod urejen v skladu z najugodnejšimi možnostmi. Na Muti, Kapli, v Podvelki in Ribnici na Pohorju je način dostopa do internetnih povezav ADSL, v Radljah in v Vuzenici je to kabelska povezava. V osrednji knjižnici Radlje je uporabnikom omogočen brezžični dostop do interneta preko omrežja Libroam/Eduroam. V vseh enotah knjižnice je internetna povezava nujna za avtomatizirano izposajo, saj je elektronski katalog nameščen na oddaljenem strežniku inštituta IZUM.

10 POVEZOVANJE KNJIŽNICE Z OKOLJEM

Pri vsej svoji dejavnosti se knjižnica povezuje lokalno z ustanovitelji, osnovnimi šolami, srednjo šolo, vrtci, zavodi, društvi in podjetji na svojem območju. Zelo dobro sodelujemo z JSKD, območno izpostavo v Radljah. V večletnem sodelovanju se je oblikovalo kar nekaj stalnic: fotografska razstava, likovna razstava, srečanje lutkovnih skupin, literarni večeri, ki se priredijo v knjižnici v organizaciji JSKD. Vsako sodelovanje obogati naše delovanje in popestri dogajanje v knjižnici.

Po strokovni plati sodelujemo z društvi bibliotekarjev, zaposleni smo člani Društva bibliotekarjev Koroške, z drugimi knjižnicami v Sloveniji, Združenjem splošnih knjižnic, Državno matično službo, Centrom za razvoj knjižnic, NUKom, Javno agencijo za knjigo (JAKom) in Ministrstvom za kulturo.

Posebej pomembno je sodelovanje z drugimi koroškimi knjižnicami, posebej z Osrednjo knjižnico dr. Franca Sušnika, ki je tudi naša območna knjižnica s posebej določenimi območnimi nalogami. Iz naslova območnosti pridobi določena sredstva, namenjena strokovnim nalogam in podpori ter izboljšanju ponudbe gradiva in informacijskih virov na celotnem območju. Konkretno za uporabnike omogoča dostop do uporabnih in raznovrstnih podatkovnih baz in brezplačno medknjižnično izposajo med koroškimi knjižnicami.

Strokovno povezovanje je v današnji hitro razvijajoči se družbi nujno. Je pomemben vir informacij, neformalnih izobraževanj, vedno pogosteje pa tudi način najcenejšega in učinkovitega izobraževanja, ki ga knjižnice oblikujejo na podlagi uspešnih praks in izvajajo za druge knjižnice.

RAČUNOVODSKO POROČILO JAVNEGA ZAVODA

Računovodsko poročilo obsega bilanco stanja, izkaz prihodkov in odhodkov ter pojasnila k obema računovodskima izkazoma.

Obrazec po katerem se sestavi bilanca je enoten za vse uporabnike EKN, obrazec po katerem se sestavi izkaz prihodkov in odhodkov pa je poseben za druge uporabnike EKN in poseben za določene uporabnike EKN.

RAČUNOVODSKO POROČILO VSEBUJE NASLEDNJE PRILOGE:

1. Priloge iz Pravilnika o sestavljanju letnih poročil za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava (Ur.l. RS 115/02, 21/03, 134/03, 126/04, 120/07, 124/08:

- a) Bilanca stanja
- b) Stanje in gibanje neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev
- c) Stanje in gibanje dolgoročnih finančnih naložb in pojasnil
- d) Izkaz prihodkov in odhodkov – določenih uporabnikov
- e) Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po načelu denarnega toka
- f) Izkaz računa finančnih terjatev in naložb določenih uporabnikov
- g) Izkaz računa financiranja določenih uporabnikov
- h) Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti

RAČUNOVODSKO POROČILO VSEBUJE NASLEDNJA POJASNILA:

1. Pojasnila k postavkam bilance stanje
2. Pojasnila k postavkam izkaza prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov
 - a) Analiza prihodkov (konti skupine 76)
 - b) Analiza odhodkov (konti skupine 46)
 - c) Analiza poslovnega izida

Zakonske osnove za sestavo računovodskega poročila:

- Zakon o javnih financah (Ur. l. RS, št. 79/99 do št. 101/13)
- Zakon o računovodstvu (Ur. l. št. 23/99, 30/02 – ZJF-C)
- Pravilnik o sestavljanju letnih poročil za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava (Ur. l. RS, št. 115/02 do št. 104/11)
- Navodila o pripravi zaključnega računa državnega in občinskega proračuna ter metodologije za pripravo poročila o doseženih ciljih in rezultatih neposrednih in posrednih uporabnikov proračuna (Ur. l. RS, št. 12/01 do št. 102/10)
- Pravilnik o enotnem kontnem načrtu za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava (Ur. l. RS, št. 54/02 do št. 58/10)
- Pravilnik o razčlenjevanju in merjenju prihodkov in odhodkov pravnih oseb javnega prava (Ur. l. RS, št. 134/03 do št. 58/10)
- Pravilnik o načinu in stopnjah odpisa neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev (Ur. l. RS, št. 45/05, 138/06, 120/07, 48/09, 112/09, 58/10)
- Pravilnik o določitvi neposrednih in posrednih uporabnikov državnega in občinskih proračunov (Ur. l. RS, št. 46/03)

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2014

- Pravilnik o načinu in rokih usklajevanja terjatev in obveznosti po 37.členu Zakona o računovodstvu (Ur. l. RS, št.117/02, 134/03, 108/13)
- Pravilnik o pridobitvi pridobitne in nepridobitne dejavnosti (Ur. l. RS, št. 109/07, 68/09)
- Slovenski računovodski standardi (Ur. l., št. 117/06 z dopolnitvami in spremembami do št.64/12)

Interni predpisi knjižnice:

- Odlok o ustanovitvi Knjižnice Radlje ob Dravi, (MUV 21/03)
- Pravilnik o računovodstvu Knjižnice Radlje ob Dravi 3.01.2008

1 BILANCA STANJA ZA LETO 2014 IN POJASNILA

Bilanca stanja je računovodski izkaz, ki vsebuje podatke o stanju sredstev ter obveznosti do virov sredstev ob koncu obračunskega obdobja, na dan 31.12.2014. Podlaga za sestavitev bilance stanja so poslovne knjige.

1.1 BILANCA STANJA ZA LETO 2014

v EUR (brez centov)

		ZNESEK	
		Tekoče leto	Predhodno leto
SREDSTVA			
1	Neopredmetena dolgoročna sredstva	11.266	11.266
2	Popravek vrednosti neop. dolgor. sredstev	9.916	9.345
3	Oprema in druga opredmetena osnovna sredstva	1.150.369	1.116.312
4	Popravek vrednosti opreme in drugih opredmetenih osnovnih sredstev	1.126.547	1.090.801
I.	Dolgoročna sredstva in sredstva v upravljanju (1-2+3-4)	25.172	27.432
1	Denarna sredstva v blagajni		30
2	Dobroimetje pri bankah in drugih finančnih ustanovah	7.104	6.062
3	Kratkoročne terjatve do kupcev		
4	Dani predujmi in varščine	73	
5	Kratkoročne terjatve do uporabnikov enotnega kontnega načrta	13.052	19.614
6	Druge kratkoročne terjatve		
7	Aktivne časovne razmejitev	912	847
II.	Kratkoročna sredstva; razen zalog in aktivne časovne razmejitev (1+2+3+4+5+6+7)	21.141	26.553
	AKTIVA SKUPAJ (I.+II.)	46.313	53.985
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV			
1	Kratkoročne obveznosti do zaposlenih	11.618	16.255
2	Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev	4.575	4.863
3	Druge kratkoročne obveznosti iz poslovanja	1.864	2.478
4	Kratkoročne obveznosti do uporabnikov enotnega kontnega načrta	6	
5	Pasivne časovne razmejitev	582	730
I.	Kratkoročne obveznosti in pasivne časovne razmejitev	18.645	24.326
1	Dolgoročne pasivne časovne razmejitev		
2	Obveznosti za sredstva prejeta v upravljanju	27.172	29.432
3	Presežek prihodkov nad odhodki	496	227
II.	Lastni viri in dolgoročne obveznosti	27.668	29.659
	PASIVA SKUPAJ (I.+II.)	46.313	53.985

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2014

Prilogi k bilanci stanja sta:

- Stanje in gibanje neopredmetenih sredstev in opredmetenih sredstev
- Stanja in gibanja dolgoročnih finančnih naložb in posojil

Knjižnica v letu 2014 ni prejela nobenih posojil, prav tako tudi ni dala nobenega posojila.

1.2 DOLGOROČNA SREDSTVA IN SREDSTVA V UPRAVLJANJU

Z rednim letnim popisom s stanjem na dan 31.12.2014 smo dosegli, da se knjigovodski podatki o sredstvih in obveznostih do njihovih virov ne razlikujejo od dejanskih. V poslovnih knjigah knjižnica izkazuje neopredmetena dolgoročna sredstva in opredmetenega osnovna sredstva kot sredstva v upravljanju (sredstva so prenesena v uporabo in upravljanje knjižnice, vendar nad njimi nimamo lastninske pravice).

Neopredmetena sredstva in oprema se izkazujejo po načelu istovrstnosti in nabavni vrednosti. Nabavno vrednost opredmetenih osnovnih sredstev predstavlja nakupa cena ter vsi stroški, ki jih je mogoče pripisati njegovi usposobitvi za uporabo. Popravek vrednosti se oblikuje posamično, v skladu s predpisanimi stopnjami po metodi enakomernega časovnega obračunavanja-amortizacije.

V letu 2014 so bili oblikovani popravki v višini 55.345,34 €. Opredmetena osnovna sredstva, ki sodijo med drobni inventar, sem sodijo tudi knjige in neknjižno gradivo, knjižnica 100% odpiše takoj ob nabavi. Drobni inventar se v poslovnih knjigah vodi do izločitve iz uporabe in sicer po nabavni in odpisani vrednosti. Nabava knjižničnega gradiva se v glavni knjigi knjiži na podlagi prejetih računov dobaviteljev v celotni vrednosti, v katalogizaciji pa se v sistem Cobiss evidentira posamična enota gradiva po dejanski ceni za enoto.

Nabavna vrednost neopredmetenih dolgoročnih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev se je povečala za 5.797,07 € iz naslova nove opreme: 7 računalnikov in dva monitorja in 47.287,97 € iz naslova nabave knjižničnega gradiva.

Vsa izločena sredstva iz uporabe so brez sedanje vrednosti, zato njihov odpis nima vpliva na rezultat poslovanja. Skupna vrednost izločenih osnovnih sredstev na podlagi rednega odpisa znaša 19.028,19 € (naj povemo da so pri odpisu zajete tudi knjige), ki jih vodimo kot osnovno sredstvo.

1.3 KRATKOROČNA SREDSTVA v znesku 21.141,79 € predstavljajo:

- denarna sredstva izkazujejo dobroimetje na transakcijskem računu v znesku 7.104,44 €, stanje teh sredstev je usklajeno s izpisom podračunu pri UJP po stanju na dan 31.12.2014,

- kratkoročne terjatve za dane predujme (revijo) v vrednosti 73,44 €,

- kratkoročne terjatve do uporabnikov EKN občine Radlje ob Dravi za plače 4.474,37 €, materialne stroške 3.017,28 €, knjižnično gradivo 833,33 in javna dela 175,73 € in občine Muta za plače 2.511,24 € za materialne stroške 626,71 € in knjižnično gradivo 416,49 €.

- Zavod za zaposlovanje za opravljanje javnih del v višini 996,50 €.

- aktivne časovne razmejitve za potrebe razmejevanja kratkoročno odloženih (vnaprej plačanih stroškov za naslednje obračunsko obdobje (naročnine časopisov, revij) v višini 912,26 €.

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2014

1.4 KRATKOROČNE OBVEZNOSTI v znesku 18.645,34 € sestavljajo:

- obveznosti do zaposlenih, za izplačilo decembrskih plač (čiste plače in nadomestila plač, prispevki, davki od plač ter druge obveznosti), ki so bile izplačane v začetku januarja v višini 11.618,17 €.
- obveznosti do dobaviteljev za še neplačane račune v višini 4.575,83 €,
- druge kratkoročne obveznosti iz poslovanja so obveznosti delodajalca za davke in prispevke na plače v višini 1.736,56 €, obveznost za posebni davek na določene prejemke 0,13 € in ostale kratkoročne obveznosti v višini 127,09 € in kratkoročne obveznosti do posrednih uporabnikov v višini 5,76 €,
- pasivne časovne razmejitve so prikazani zaračunani zneski, ki še niso prihodki, ker stroški katerih pokrivanju so ti zneski namenjeni v letu 2015 v višini 581,80 €.

1.5 OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV predstavlja 27.668,11 €:

- sedanja vrednost sredstev v upravljanju v višini 27.172,13 €,
- presežek prihodkov na odhodki za pretekla leta v višini 226,64 €, za leto 2014 v višini 270,24 € iz redne dejavnosti ter zmanjšanje od dohodka pravnih oseb 0,90 €,

Stanje na kontih skupine 98- obveznosti za sredstva, prejeta v upravljanje je usklajeno z izpisom stanja terjatev za sredstva v upravljanju z občinami ustanoviteljicami (Radlje ob Dravi, Muta, Vuzenica, Podvelka in Ribnica na Pohorju).

1.6 SREDSTVA V UPRAVLJANJU

Pregled prihodkov po namenih:

VIR FINANCIRANJA	ZNESEK
Občina Radlje ob Dravi	9.999,96
Občina Muta	5.000,00
Občina Vuzenica	5.802,00
Občina Podvelka	6.000,00
Občina Ribnica na Pohorju	3.500,00
Knjižnica iz lastnih sredstev	174,01
Ministrstvo za kulturo (za knjiž. gradivo)	16.812,00
Skupaj za nakup knjižničnega gradiva	47.287,97
Za opremo MKR Slovenije	1.340,00
Občina Radlje ob Dravi	3.896,15
Lastna sredstva	560,92
Skupaj za nakup opreme	5.797,07

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2014

Občine Radlje ob Dravi, Muta, Vuzenica, Podvelka in Ribnica na Pohorju so financirale Knjižnico Radlje z enotami mesečno po dvanajstih, skladno s potrjenim proračunom občin za nakup knjižničnega gradiva v znesku 30.301,96 €, za nakup računalniške opreme je občina Radlje ob Dravi nakazala sredstva v višini 3.896,15€.

Ministrstvo za kulturo je po pogodbi za nakup knjižničnega gradiva financiralo v znesku 16.812,00 € in za nakup računalniške opreme v višini 1.340,00 €.

Za nakup knjižničnega gradiva v višini 174,01 € in opreme v višini 560,92 €, so namenjena sredstva knjižnice, pridobljena od članarin in zamudnin.

Presežek prihodkov nad odhodki iz leta 2013 v višini 226,64 € in iz leta 2014 v višini 269,34 €: skupaj 495,98 € bomo na podlagi 29. člena Odloka o ustanovitvi Knjižnice Radlje ob Dravi porabili za nakup računalniške in druge opreme.

1.7 INVESTICIJSKI ODHODKI

Pregled odhodkov po namenih:

OPIS	VREDNOST
Nakup knjižničnega gradiva	47.287,97
Nabava opreme	5.797,07
Skupaj	53.085,04

Za nakup knjižničnega gradiva so bila porabljen sredstva na podlagi pogodb z občinami Radlje ob Dravi, Muta, Vuzenica, Podvelka in Ribnica na Pohorju v vrednosti 30.301,96 €, Ministrstva za kulturo 16.812,00 € in iz lastnih sredstev 174,01 €.

Za nakup računalniške opreme je Ministrstvo za kulturo nakazalo sredstva v višini 1.340,00 €, Občina Radlje ob Dravi 3.896,15 € in lastna sredstva v višini 560,92 €.

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2014

2 PRIHODKI IN ODHODKI 2014

V izkazu prihodkov in odhodkov se izkazujejo prihodki in odhodki, ugotovljeni v skladu z zakonom o računovodstvu in slovenskimi standardi. Pri ugotavljanju prihodkov in odhodkov obračunskega obdobja se upošteva načelo nastanka poslovnega dogodka kot tudi načelo denarnega toka.

2.1 IZKAZ PRIHODKOV IN ODHODKOV ZA LETO 2014

		v EUR (brez centov)	
		ZNESEK	ZNESEK
		Tekoče leto	Predhodno leto
	SREDSTVA		
1	Prihodki od prodaje proizvodov in storitev	239.439	252.614
	I. Prihodki od poslovanja	239.439	252.614
1	Prihodki od obresti		
	II. Finančni prihodki		
	III. Drugi prihodki		
	CELOTNI PRIHODKI (I.+II.+III.)	239.439	252.614
1	Stroški materiala	14.303	15.441
2	Stroški storitev	59.171	59.598
	I. Stroški blaga, materiala in storitev (1+2)	73.474	75.039
1	Plače in nadomestila plač	129.137	133.214
2	Prispevki za socialno varnost delodajalcev	20.855	22.666
3	Drugi stroški dela	15.703	21.499
	II. Stroški dela (1+2+3)	165.695	177.379
	III. Amortizacija		
	IV. Ostali drugi stroški		
	V. Finančni odhodki		
	VI. Izredni odhodki		
	VII. Prevrednotovalni poslovni odhodki		
1	Ostali prevrednotovalni poslovni odhodki		
	CELOTNI ODHODKI (I.+II.+III.+IV.+V.+VI.+VII.)	239.169	252.418
	PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI	270	195
	Povprečno število zaposlenih na podlagi delovnih ur v obračunskem obdobju (celo število)	7	8
	Število mesecev poslovanja	12	12

Kot je razvidno iz gornje tabele v izkazu prihodkov in odhodkov – določenih uporabnikov, knjižnica izkazuje v obračunskem obdobju od 1.1.-31.12.2014 dosežene

- prihodke v višini	239.439,07 €
- odhodke v višini	239.168,83 €
Presežek prihodkov nad odhodki	270,24 €

Prikazane so posamezne postavke za leto 2014 in primerjava z letom 2013.

Rezultat poslovanja tekočega leta je presežek prihodkov nad odhodki v višini 270,24 € in je izkazan kot nerazporejen presežek tekočega leta.

Na podlagi 29. člena Odloka o ustanovitvi Knjižnice Radlje ob Dravi (medobčinski uradni vestnik 21/2003) bomo presežek v vrednosti 270,24 € namenili za nakup knjižničnega gradiva in v opremo, potrebno za delovanje zavoda.

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2014

2.2 PRIHODKI PO VIRIH FINANCIRANJA

PREGLED VSEH PRIHODKOV GLEDE NA VIR FINANCIRANJA

VRSTA PRIHODKA NA VIR FINANCIRANJA	TEKOČE LETO	PRETEKLO LETO	INDEKS
	ZNESEK	ZNESEK	14/13
1. PRIHODKI IZ OBČINSKEGA PRORAČ.			
a) Občina Radlje ob Dravi	103.648,92	107.491,69	96,43
b) Občina Muta	37.095,09	38.382,90	96,64
c) Občina Vuzenica	33.022,71	34.648,99	95,31
č) Občina Podvelka	29.317,41	31.363,69	93,48
d) Občina Ribnica na Pohorju	12.972,85	13.458,76	96,39
SKUPAJ:	216.056,98	225.346,03	95,88
2. PRIHODKI IZ REPUBLIŠKEGA PRO.	14.540,99	18.265,14	79,61
3. DRUGI PRIHODKI	8.841,10	9.002,41	98,21
SKUPAJ:	239.439,07	252.613,58	94,78

PREGLED PRIHODKOV ZA LETO 2014

1. PRIHODKI IZ OBČINSKEGA PRORAČUNA	TEKOČE LETO	PRETEKLO LETO	INDEKS
	ZNESEK	ZNESEK	14/13
a) za materialne stroške	64.495,43	65.670,62	98,21
Občina Radlje ob Dravi	45.945,43	46.331,62	99,17
Občina Muta	6.292,00	6.175,00	101,89
Občina Vuzenica	5.406,00	5.406,00	100,00
Občina Podvelka	5.060,00	6.000,00	84,33
Občina Ribnica na Pohorju	1.792,00	1.758,00	101,93
b) za plače	151.561,55	159.675,41	94,92
Občina Radlje ob Dravi	54.882,79	57.385,89	95,64
Občina Muta	30.803,09	32.207,90	95,64
Občina Vuzenica	26.985,88	28.186,06	95,74
Občina Podvelka	24.257,41	25.363,69	95,64
Občina Ribnica na Pohorju	11.180,85	11.700,76	95,56
Občina Radlje ob Dravi - javna dela	2.820,70	3.774,18	74,74
Občina Vuzenica - javna dela	630,83	1.056,93	59,69
2. PREGLED PRIHODKOV IZ RE. PRORAČ.	14.540,99	18.265,14	79,61
nak. od zavoda za zaposlovanje-javna dela	14.240,99	17.765,14	80,16
nak. sredstev od ministrstva za dejavnost	300,00	500,00	60,00
3. DRUGI PRIHODKI	8.841,10	9.002,41	98,21
drugi prihodki, članarine	8.841,10	9.002,41	98,21
SKUPAJ:	239.439,07	252.613,58	94,78

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2014

Občine Radlje ob Dravi, Muta, Vuzenica, Podvelka in Ribnica na Pohorju so financirale knjižnico Radlje z enotami mesečno po dvanajstih, skladno s potrjenim proračunom občin po pogodbi za redno dejavnost Občina Radlje ob Dravi 100.828,22 € in javna dela v vrednosti 2.820,70 €, Občina Muta 37.095,09 €, Občina Vuzenica za redno dejavnost 32.391,88 € in javna dela v vrednosti 630,83 €, Občina Podvelka za redno dejavnost 29.317,41 €, ter Občina Ribnica na Pohorju 12.972,85 €.

Zavod za zaposlovanje je na podlagi pogodbe sofinanciralo izvajanje programa javnega dela za dve delavki v vrednosti 14.176,17 €.(refundacija za december je prikazana kot terjatev).

Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport je nakazalo po pogodbi za dejavnost knjižnice sredstva v vrednosti 300,00 €,

Drugi prihodki knjižnice predstavljajo članarine, zamudnine za knjižnično gradivo v znesku 8.841,10 €.

2.3 Izkaz prihodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti

Knjižnica nima prihodkov iz prodaje blaga in storitev na trgu.

2.4 OSTALI RAČUNOVODSKI IZKAZI

Izkaz prihodkov in odhodkov po načelu denarnega toka

Izkaz prihodkov in odhodkov po načelu denarnega toka služi spremljanju gibanja javnofinančnih prihodkov in odhodkov. Presežek prihodkov nad odhodki v tem izkazu (denarni tok) je pozitiven in znaša 1.117,57 €.

Izkaz računa finančnih terjatev in naložb

Knjižnica v letu 2014 ni imela finančnih terjatev in naložb.

Izkaz računa financiranja

V izkazu je prikazano povečanje denarnih sredstev v znesku 1.117,57 €.

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2014

2.5 PREGLED ODHODKOV ZA LETO 2014

	TEKOČE LETO	PREDHODNO LETO	INDEKS
	2014	2013	
	ZNESEK	ZNESEK	14/13
01. STROŠKI MATERIALA	14.302,62	15.441,05	92,63
a) porabljen pisarniški material	1.981,51	1.004,38	197,29
b) za prireditve	1.576,54	1.570,95	100,36
c) za vzdrževanje gradiva	1.285,05	1.136,85	113,04
č) drobni inventar	695,57	407,48	170,70
d) porabljena električna	3.225,41	3.372,73	95,63
e) porabljeno kurivo	4.838,61	6.689,31	72,33
f) stroški nadomestnih delov	0,00	559,98	0,00
g) ostalo	699,93	699,37	100,08
02. STROŠKI STORITEV	59.171,34	59.598,14	99,29
a) stroški strojne in prog. rač. opreme	4.036,90	4.724,93	85,44
b) medknjižnična izposoja	24,60	22,00	111,82
c) stroški storitev tehničnega varovanja	2.207,56	2.103,96	104,92
č) stroški zavarovanja	379,22	379,22	100,00
d) str. poštnih sto., telefona ,rtv naroč.in kabel.	4.221,78	4.722,93	89,39
e) stroški najemnine	26.408,52	26.408,52	100,00
f) stroški čiščenja	4.675,95	4.634,12	100,90
g) stroški vzdrževanje, kom. str.	7.605,71	7.628,66	99,70
h) str. plač. prometa, član.	1.047,50	1.061,07	98,72
i) str. izobraževanje ,zdrav. st.sve.in objave	2.000,36	1.420,63	140,81
j) stroški v zvezi z delom (dnevnic, pot. str.)	2.135,57	2.002,90	106,62
k) druge sto. (pogodbeno delo)	1.402,39	1.380,88	101,56
l) stroški revizije, ocene tveganja	1.716,62	2.029,66	84,58
m) str. prireditev, prom.	1.308,66	1.078,66	121,32
03. AMORTIZACIJA			
a) amortizacija			
04. STROŠKI DELA	165.694,87	177.379,01	93,41
a) plače in nadomestila plač zaposlenim	129.137,13	133.214,41	96,94
b) prispevki na plače, dodatno zavarovanje	21.473,61	22.666,02	94,74
c) regres, jubilejna nag.	4.267,89	7.577,65	56,32
č) stroški prehrane in prevoza na delo	10.816,24	13.130,66	82,37
		790,27	
SKUPAJ ODHODKI (01+02+03+04)	239.168,83	252.418,20	94,75

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2014

Za stroške materiala je knjižnica porabila za 1.138,43 € manj sredstev kot pa v letu 2014, to je zaradi stroška kurjave.

Za stroške storitev je knjižnica porabila za 426,80 € manj sredstev kot pa v letu 2013. Nižji znesek je izkazan pri vzdrževanju računalniške opreme.

Največji del odhodkov je knjižnica porabila za stroške dela. Pri izplačilu plač in izdatkov zaposlenim smo upoštevali Zakon o izplačilu plač v javnem sektorju, Zakon o uravnoteženju javnih financ, Določila Kolektivne pogodbe za kulturne dejavnosti v RS in objave sprememb v Uradnih listih.

Stroški dela se nanašajo na sedem redno zaposlenih delavk in dve delavki po programu javnih del za določen čas. Plače so obračunane na osnovi pogodb o zaposlitvi. Prispevki iz plač in na plače ter dohodnina so obračunani po stopnjah in so odvisni od plač. Premije za kolektivno dodatno pokojninsko zavarovanje (KAD) so obračunane in plačane po predpisani lestvici. V letu 2014 smo izplačali regres za letni dopust po predpisani lestvici glede na uvrstitev v plačni razred. Povračila stroškov prehrane in prevoza na delo so izplačane glede na dneve prisotnosti po Uredbi o višini povračil stroškov v zvezi z delom.

2.6 PRIMERJAVA PRIHODKOV IN ODHODKOV ZA LETO 2014 Z VELJAVNIM PRORAČUNOM ZA LETO 2014

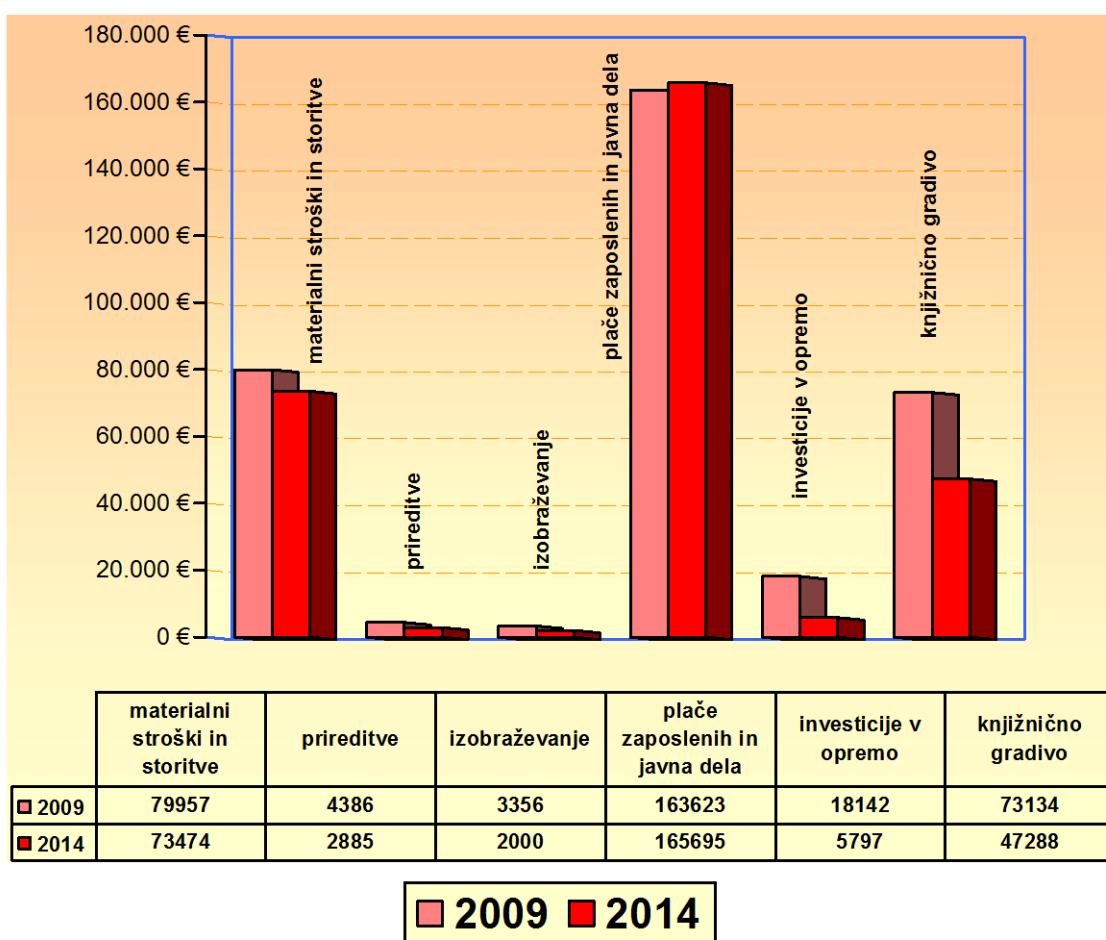
IZKAZ PRIHODKOV IN ODHODKOV DOLOČENIH UPORABNIKOV	V €		
	VELJAVNI PRORAČUN 2014	REALIZACIJA 2014	Indeks 13/vel.pr.
PRIHODKI	248.944,00	239.439,07	96,18
Prihodki od poslovanja	248.944,00	239.439,07	96,18
Finančni prihodki	0,00	0,00	
Drugi prihodki	0,00	0,00	
ODHODKI	248.944,00	239.168,83	96,07
Stroški materiala in storitev			
-stroški materiala in storitev	74.881,00	73.473,96	98,12
Stroški dela	174.063,00	165.694,87	95,19
-plače in nadomestila plač	134.296,00	129.137,13	96,19
-prispevki za socialno varnost delodajalcev	21.621,00	20.791,08	96,16
-drugi stroški dela	18.146,00	15.766,66	86,89
Amortizacija	0,00	0,00	0,00
Drugi stroški	0,00	0,00	0,00
Finančni odhodki	0,00	0,00	0,00
Drugi odhodki	0,00	0,00	0,00
PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI	0,00	270,24	

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2014

2.7 PRIMERJAVA ODHODKOV ZA IZVAJANJE KNJIŽNIČNE DEJAVNOSTI V LETIH 2009 IN 2014

V zadnjih petih letih vztrajno opozarjamo na finančno stanje v knjižnici, sploh na nekaterih segmentih ter na negativne posledice manjšanja sredstev, saj v primerjavi z drugimi slovenskimi splošnimi knjižnicami, Knjižnica Radlje tudi v preteklosti, torej tudi v »boljših letih«, nikoli ni dosegala slovenskega povprečja dobrih 23 € na prebivalca za knjižnično dejavnost. Trenutno je na voljo zadnji javno objavljeni primerljivi podatek za leto 2013, ki izkazuje, da se je v koroških splošnih knjižnicah (Dravograd, Radlje, Slovenj Gradec in Ravne) namenilo na prebivalca 26,60 €, v Knjižnici Radlje pa 19,10 €. Povprečje v Sloveniji je bilo 23,40 € (Vir: Slovenske knjižnice v številkah, splošne knjižnice, Poročilo za leto 2013, Ljubljana, NUK, 2014).

Za lažjo predstavo o krčenju sredstev v Knjižnici Radlje ob Dravi v zadnjih petih letih podajamo še primerjavo med odhodki po posameznih postavkah za leti 2009 in 2014:

POVZETEK s poudarkom na doseženih ciljih in rezultatih

S tem poročilom predstavljamo naše delo, dosežke in probleme s katerimi se srečujemo, ustanoviteljem, ki v veliki meri odločajo o našem delu, predvsem po upravni in finančni plati, pa s poročilom posredujemo podatke in informacije, potrebne za vrednotenje naše uspešnosti.

Če povzamemo:

- **SPLOŠNA OCENA POSLOVANJA** z vidika zagotavljanja izvajanja dejavnosti s strani občin ustanoviteljic: **Knjižnica Radlje ob Dravi z enotami v Vuzenici, Muti, Podvelki, Ribnici na Pohorju ter z izposojevališčem na Kapli je v letu 2014 uspešno opravila svoj začrtan program dela v okviru danih možnosti.** Vse občine ustanoviteljice so v letu 2014 prispevale svoje deleže za nemoteno poslovanje knjižnice. **Tako smo v letu 2014 zadovoljni z učinki svojega dela,** saj smo ob zmanjšanih sredstvih za izvajanje knjižnične dejavnosti uspeli obdržati interes za obisk knjižnice na vsaj enaki ravni kot ga ocenjujemo v preteklem letu. Brez vlaganj v razvoj dejavnosti za spodbujanje branja ter v aktualizacijo knjižnične zbirke, nam dolgoročno to ne bo uspevalo.
- **REZULTAT FINANČNEGA POSLOVANJA:** rezultat poslovanja tekočega leta je **presežek prihodkov nad odhodki v višini 270,24 €** in je izkazan kot nerazporejen presežek tekočega leta. Za delovanje knjižnice smo v letu 2014 prejeli (sredstva občin ustanoviteljic + ministrstva + lastni prihodki) **239.439 €, za nakup knjižničnega gradiva 47.288 € in za nakup osnovnih sredstev 5.797 €.**
- **OCENA POSLOVANJA na podlagi revizije in nadzora:** v letu 2014 smo izvedli notranjo revizijo za področje varovanja osebnih podatkov. Podjetje Loris, ki je opravilo revizijo, je v poročilu zapisalo, da ni bilo ugotovljenih napak ali odstopanj ter da notranje kontrole za revidirano področje delujejo optimalno. Drugih nadzorov s strani občin ustanoviteljic ali pristojnih državnih inšpekcijskih služb v letu 2014 nismo imeli.
- **v letu 2014 smo v primerjavi z letom 2013 s 13,5 % manj namenski sredstvi za nakup knjižničnega gradiva le-tega za 14,9 % manj kupili.** Od Ministrstva za kulturo smo prejeli za kar 30 % manj sredstev kot v preteklem letu, od občin ustanoviteljic pa je bilo namenskih sredstev za nakup gradiva enako kot v letu 2013. Tudi v letu 2014 smo za nakup knjižničnega gradiva iz lastnih sredstev (od članarin, zamudnin) namenili le 174 €, večina sredstva se je namreč porabila za delovanje knjižnice. V letu 2014 je bila povprečna cena gradiva za dober procent (1,02 %) višja kot leto prej; znašala je 19,82 €, v letu 2013 pa 19,44 €. Tudi v letu 2014 tako nismo dosegli minimalnega pogoja nakupa, oziroma prirasta gradiva, saj je le ta znašal 164 enot gradiva na 1000 prebivalcev in ne predvidenih najmanj 222 enot, kjer niso vključeni časopisi in revije. Ob dejstvu, da je aktualna, kvalitativno in kvantitativno zadostna zbirka gradiva tudi pogoj za aktualnost in uspešnost knjižnice, predvidevamo, da se bo slabša aktualizacija knjižnične zbirke vedno izraziteje odražala pri izposoji in obisku v knjižnici, torej pri parametrih, po katerih ocenjujemo uspešnost in učinkovitost knjižnične dejavnosti.
- **v letu 2014 sta se obisk in izposoja gradiva v knjižnici zmanjšala. Obisk knjižnice z namenom izposoje (tudi vračilo gradiva ali podaljšanje roka izposoje) se je zmanjšal za 2 %, če pa upoštevamo vse obiske knjižnice (tudi obisk prireditelj) se je obisk zmanjšal za 0,4 %. Izposoja gradiva se je zmanjšala za 1 %.** Po posameznih oddelkih je gibanje različno: obisk od močnejšega povečanja za 7 % v oddelku Vuzenica, do zmanjšanj po ostalih oddelkih od 1 do 25 % in izposoja od povečanja za 20 % v Vuzenici do močnega znižanja v Podvelki za kar 27 %. Predvidevamo, da na izrazitejša nihanja po oddelkih vplivajo različne lokalne situacije, ki se v majhnih vzorcih, kot jih mi beležimo, tudi izraziteje odražajo. Če

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2014

upoštevamo še ostale parametre, ugotovimo, da interes za obisk knjižnice ostaja kljub temu, da ponudbe ne razvijamo in dopolnjujemo, zgolj prilagajamo v okviru danih skromnih možnosti. Ugotavljamo, da torej interes ostaja na enaki ravni kot prejšnje leto, vendar ne toliko zaradi ponudbe knjižnice, kot zaradi nujnosti koriščenja knjižničnih storitev v danih ekonomskih in socialnih razmerah.

- **število aktivnih članov knjižnice**, ki v letu obiščejo knjižnico vsaj enkrat, **se je zmanjšalo v primerjavi s prejšnjim letom za 3 %, za 14 % pa se je povečal vpis novih članov**. Ko sledimo večletnemu trendu in povprečju, ugotavljamo, da se tako vpis novih članov kot tudi njihova aktivnost zmanjšuje. Tudi struktura aktivnih članov bi po našem mnenju morala biti drugačna, če primerjamo socialno stanje v našem okolju. Predvsem bi pričakovali večji odstotek včlanjenih nezaposlenih oseb in upokoјencev. Naše aktivnosti na področju pridobivanja novih članov in motiviranja za obisk knjižnice bi morale biti v bodoče intenzivnejše, ob čemer pa smo zelo omejeni. Vsekakor je ustrezna, sodobna ponudba knjižnice, z aktualno knjižnično zbirko najboljši argument za včlanitev in aktivno obiskovanje knjižnice.
- **nujno bo tudi v bodoče povečevanje odpiralnega časa v knjižnicah, ki so najbolj obremenjene**, na kar kažeta izposoja in obisk na uro odpiralnega časa. Večanje odpiralnega časa brez povečanja zaposlenih ni več možno, saj smo zadnja povečanja izvedli z reorganizacijo dela zaposlenih v letih 2011 in 2012 v oddelkih Podvelka, Ribnica na Pohorju, Vuzenica in Radlje. Sedanja kadrovska situacija ne omogoča povečanja odpiralnega časa zgolj z reorganizacijo dela.
- V letu 2014 se je v primerjavi z letom 2013 **zmanjšalo število prireditev in dejavnosti za 18 %, dejavnosti pa je obiskalo za 4 % več udeležencev**. Poudarjamo, da nam ni toliko pomembno število prireditev in dejavnosti, kot njihova kvaliteta. Posebej ponosni smo na nekatere oblike spodbujanja branja, ki jih izvajamo v sodelovanju z vrtci, osnovnimi šolami, ustanovami in društvi. Za izvedbo prireditev smo porabili za 9 % več denarnih sredstev kot v letu 2013, od katerih smo 10 % pridobili z uspešno prijavo na razpis MIZKŠ za izvedbo dejavnosti v TVU (Tednu vseživljenjskega učenja). Kljub finančni in kadrovski stiski smo obdržali vse pomembnejše literarne dejavnosti, ki sovpadajo s temeljnim poslanstvom knjižnice.
- za izvajanje takšne knjižnične dejavnosti, kot jo predvidevajo zakonske določbe in bi jo naši občani morali imeti bo v bodoče **nujno zaposlovanje novih strokovnih delavcev**. Pravilnik o sistemizaciji delovnih mest in kadrovski načrt, izdelan na zakonskih podlagah (zakon in pravilnik) predvidevata 7 strokovnih delavcev, sedanje delo pa izvajajo 4,4 strokovni delavci, kar je 63 %. Zaradi tega je razumljivo, da ne moremo izvajati več strokovnih del, med katera spadajo intenzivnejši prispevki stroki, izvajanje domoznanske dejavnosti, razvoj in izvajanje dejavnosti za spodbujanje branja in razvoj vsakovrstne pismenosti ter večja odprtost vseh knjižnic v mreži. Prav tako pa je nujno permanentno izobraževanje strokovnih delavcev, saj se vsaj zadnja štiri leta udeležujemo le najnujnejših izobraževanj, torej tistih, brez katerih ne bi mogli delati v stroki.
- **prostori knjižnic** so ustrezni, razen v knjižnici Vuzenica, kjer je nujna širitev ali preselitev in nakup nove pohištvene opreme. Knjižnica v Ribnici na Pohorju je povsem prenovljena in nekoliko povečana. Prenova je bila zaključena v juliju 2014. V letu 2014 smo nadaljevali z najnujnejšo posodobitvijo računalniške opreme. S sredstvi občine Radlje, ministrstva za kulturo in lastnimi sredstvi smo kupili 5 računalnikov za zaposlene in 2 računalnika za uporabnike.

Knjižnica Radlje ob Dravi: LETNO POROČILO 2014

Uspešnost knjižnice in vzdrževanje aktualnosti ponudbe knjižničnih storitev v svojem okolju je vedno bolj odvisna od številnih dejavnikov. Predvsem je potrebno zagotoviti kadrovske, prostorske, tehnične in vsebinske možnosti, s katerimi bomo knjižnično dejavnost približali in prilagodili današnjim sodobnim potrebam uporabnikov.

PRIPRAVILI:

Slavica POTNIK, direktorica
Danica PLANINŠIČ, računovodja